

H HET VISSERIJBLAD
HVB
66

DE SOCIALE KWESTIE
ONDER DE KERSTBOOM

aalmoezenier
DEMAEGHT
SPREEKT
(eindelijk weer)
MET HVB

MARCEL DEPREZ
ONDERVINDT HET AAN DEN LIJVE:
HOE EEN MENS
UIT DE BOOT KAN
VALLEN

VISBEDRIJVEN IN DE
TOP 5000

MINISTER
ERIC VAN ROMPUY
ANTWOORDT HVB

VISSER OP RUST
HUBERT
DEMAN MET
EEN NIEUWE
PASSIE

België - Belgique
P.B.
8400 OOSTENDE 1
3/4637

Adverteren in Het Visserijblad is een goede zaak. Er is maar één maandblad dat regelmatig gekocht (en gelezen!) wordt door reders, schippers, vissers, vishandelaars, visserijliefhebbers (en door al hun familieleden, vrienden en kennissen). Dat is nu al 66 jaar het geval. Mocht u willen adverteren, maar nog niet overtuigd zijn, kijk dan eens wie wél adverteert in Het Visserijblad. Zij weten waarom.

Stuur mij vrijblijvend uw advertentietarieven op

Firmanaam:

Contactpersoon:

Straat & nummer:

Woonplaats en postnummer:

Uitknippen en terugsturen naar HVB, Dorpstraat 121 te B-8450 Bredene

HVB

HET VISSERIJBLAD

Onafhankelijk magazine
van de zee

Losse nummers 100 bef

Colofon

DIRECTEUR: Willy Versluys

DIRECTIERAAD:

Daniël Crabeels, Willy Versluys

HOOFDREDACTEUR:

Flor Vandekerckhove

REDACTIERAAD: Guido Walters en

Flor Vandekerckhove

MEDEWERKERS: André Baert, Fer-

nand Boone, Robert Coelus, Walter

Debrock (†), Juul De Vocht, De Zet-

duivel, Philippe Godfroid, Norbert

Hostyn, L.A. Inghelbrecht, Frank

Neyts, Jef Klausung, Willem Lans-

zweert, Mac Floo (tekeningen), Marc

Loy, Annie Vanhee (tekeningen),

Vuurtorenwachter (De Laatste), Guido

Walters.

VERANTWOORDELIJKE UITGEV-

ER: Flor Vandekerckhove,

Dorpstraat 121, 8450 Bredene

UITGEVERIJ: VZW Liefkemores.

Redactie, publiciteit en alle corre-
spondentie naar HVB,
p/a Dorpstraat 121,
B-8450 Bredene.
Tel. en fax: 059/32 55 59

De uitgever is niet verantwoordelijk voor standpunten of meningen van auteurs die het artikel met hun naam ondertekenen. © HVB. Artikels, of delen ervan, mogen alleen maar overgenomen worden na schriftelijke toestemming van de uitgeverij.

ISSN: 0776-6912

Abonnementen!

* **Jaarabonnement België** (12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door overschrijving van 1.200,- bef op rekening 384-0596581-18 van Het Visserijblad, met vermelding abo HVB.

Steunabonnementen:
2 000,- BEF/jaar.

* **Jaarabonnement Nederland** (12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door storting van 113 gulden op nummer 64.14.29.592 t.n.v. vzw Liefkemores [Generale Bank Nederland, Lange Wolstraat 10-12 te 4524 CA Sluis (NI)] Vermelding: abo HVB.

* **Subscriptions (one year) in other countries:**
Austria: S 698; Denmark Kr 386; France: FRF 341; Germany DEM 101; Greece: GRD 15390; Ireland £ 39; Italy Lir 88300; Norway: Kr 430; Portugal: Esc 9889; Spain: Pta 7160; Sweden: Kr 431; Switzerland: F 89; U.K.: £42; USA: Us D: 64; Canada: CAD: 81.

Omslagfoto: Guido Walters

Een ieder heeft recht op vrijheid van meningsuiting

(artikel 19 van de universele verklaring van de rechten van de mens)

'Als er niets verandert, komt er een moment dat de armen duidelijk zullen maken dat ze het niet meer nemen. Dan ontstaat er een brede volksbeweging. Als de armoede te groot wordt, komt er een opstand.'

Lezers die nu meteen al weten dat die dekselse Flor in deze duistere dagen nostalgisch wordt, hebben het verkeerd voor. Die eerste drie zinnen staan

tussen aanhalingstekens en zijn dus niet de woorden van degene die dit artikel ondertekent. Evenmin is het een tekst van een of andere obscure XIXde eeuwse volksmanner wiens nagedachtenis door ondergetekende zou gekoesterd worden. Het is wél de zeer notabele Nederlandse bisschop *Muskens* die dit nog maar enkele weken geleden gezegd heeft. Ik heb er hier nog zo een: 'Ik weet dat er binnenkort een terechte sociale golf over Europa zal gaan. Je voelt dat de losgeslagen vrije markteconomie ten koste is gegaan van te veel mensen.' Is dit kromtaal van een maatschappelijk werkster? Mooipraterij van een vakbondsman? Hou je vast. Het zijn woorden van *Christian Van Thillo*, een van de meest succesvolle managers van Vlaanderen, een onverdachte kapitalist, gedelegeerd bestuurder van de Persgroep, goed voor de helft van de VTM-aandelen.

De twee citaten steken schril af tegen de officiële berichten die ons zeggen dat alles naar wens verloopt: de werkloosheid neemt af, we hebben de EU-normen (niet, maar desalniettemin) gehaald, de Euro is op komst, er worden kleine, maar reële groeicijfers voor de economie verwacht... Het is een scheiding der geesten die je ook in de visserij ziet. Enige maanden geleden mocht HVB een lezersbrief van een boze visser publiceren die een soort inventaris maakte van misbruiken in de sector. De brief gaf aanleiding tot een mitraillevuur van reacties waarbij de ene de brieveschrijver in verdediging nam en de andere hem (en 'en passant' ook HVB en diens redacteur) kraakte. Moet kunnen! Maar de polemiek maakte vooral duidelijk dat er compleet tegenstrijdige visies zijn op de visserij... ook bij de mensen die er middenin leven.

In die visserij is het vooral Bart Schiltz, voorzitter van de Rederscentrale, die het belang van 'goed nieuws' benadrukt. De voorzitter en ik zijn daarover al meermaals — zij het steeds op de manier waarop gentlemen dat doen — met elkaar in aanvaring geraakt. Voor de vuist weg vermeld ik hier de woordenstrijd naar aanleiding van het ontstaan van de Vlaamse Vissersbond, de draagwijdte van het begrip 'minimum vitalis', de censuur met betrekking tot de vissersenquête van aalmoezenier Demaeght. Zelf ben ik de mening toegedaan dat het geen zin heeft om tegenstrijdige visies onder tafel te vegen. Wie denkt dat ze daar onder die tafel niet verder broeien is wel zeer naïef. Daarbij komt dat woord en wederwoord verrijkend zijn; meebepalend voor de uitkomst van het menselijk handelen; dat ze een 'meerwaarde' geven aan ons reilen en zeilen, ook in de visserij. HVB is het podium waarop dit gebeurt.

Een voorbeeld kan dit duidelijk maken. Halverwege november las ik her en der dat aalmoezenier Demaeght een Eerste Hulpfonds voor vissers opgericht had; een initiatief dat op het eerste gezicht veel sympathie opriep... en evenveel vragen. Ik las bijvoorbeeld: 'Daarnaast wil Demaeght gaan bemiddelen in het afsluiten van levensverzekeringen.' Ik kan me voorstellen dat een groot aantal mensen daar toch wel vragen bij heeft. Ik las dat de maandelijks uitkering voor wettelijke echtgenotes van op zee omgekomen vissers 21.000 frank bedraagt. Ogenblikkelijk vroeg ik me af hoeveel de maandelijks uitkering van de niet-wettelijk erkende echtgenotes mag zijn. Ik las dat het fonds 't Zal wel gaan' zou heten. Het refereert daarmee naar de 'Vrije vissersgilde 't zal wel gaan' die door de legendarische *paster Pype* in 1894 opgericht werd. Dat die naam nu, méér dan honderd jaar later, opeens weer opduikt, is veelbetekenend. Want de moderne solidariteit (de RSZ!) ligt vandaag zo zwaar onder druk dat sommigen (gelukkig maar of al te graag?) naar de oude liefdadigheid teruggrijpen.

Voor HVB was dit alles aanleiding genoeg om de sociale kwestie onder de kerstboom te leggen.

Flor Vandekerckhove

Naar aanleiding van de scheepsramp met de N 52 heeft visserij-aalmoezenier Demaeght de sociale kwestie vooraan op de agenda geplaatst. HVB vroeg hem waarom hij dit deed. Maar we stelden onszelf en anderen nog meer vragen. Hoe denkt de Rederscentrale het personeelsprobleem op te lossen? We liepen ook eens langs bij visser Marcel Deprez. Zijn verhaal is ronduit beangstigend: dat het vandaag bestaat... hier in België... dat hielden wij niet voor mogelijk. Het traditionele kerstverhaal van HVB heeft ervoor moeten wijken, voor dit dossier dat aantoonde dat goede wil alleen niet volstaat.

Licht in de duisternis

't Zal wel gaan

Visserij-aalmoezenier Demaeght spreekt (eindelijk weer) met HVB

DAT HET OOI^T nog zou goedkomen tussen de aalmoezenier en ons... dat hadden wij nooit durven te verhop^en. Een dossier dat wij destijds publiceerden lag aan de basis van een maandenlang hardnekkig stilzwijgen. Dat kwam er dan weer nadat de aalmoezenier een belofte verbroken had om ons een en ander te vertellen over een enquête die bij de vissers gehouden had.

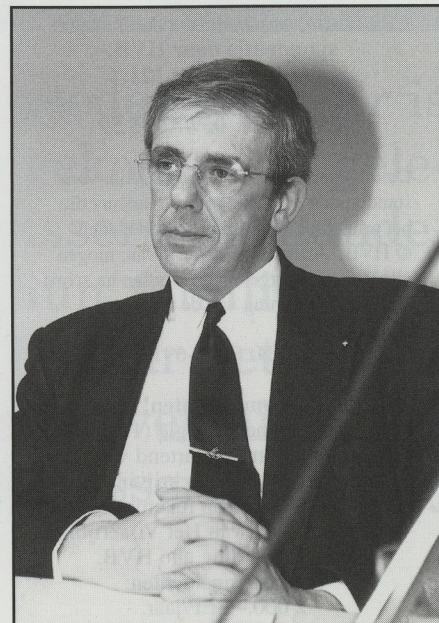
De gevolgen waren groot: niet alleen legden we heel de enquête uiteindelijk toch op tafel, maar we bewezen ook dat ze gemanipuleerd was, dat de cijfers "bijgekleurd" waren en de resultaten gecensureerd. Het HVB-stuk vond veel weerklank en er werden vragen over gesteld in de provincieraad en in het parlement. Terecht, want wij waren de mening toegedaan dat een en ander *weggemoffeld* was in opdracht van, hoe moeten wij het zeggen, Staat, Kapitaal en Kerk. Dat laatste stootte de aalmoezenier tegen de borst, ook omdat de Kerk daarin een naam gekregen had: Demaeght.

Hoe het toch nog goed gekomen is, leest u in de tekstkadertjes die dit interview verlu^{ch}ten. Het interview zelf is het resultaat van een lang gesprek over een nieuw initiatief van de ondernemende aalmoezenier.

WEER WAS HET bijna zover! In een buitenlands visserijblad moesten wij lezen dat aalmoezenier Demaeght een hulpfonds opgericht had. Naar aanleiding van de recente scheepsramp met de Sea Hunter zou hij, zo stond het daar, voortaan "bemiddelen bij het afsluiten van levensverzekeringen". Wij trokken onze wenkbrauwen op: krijgt iemand die bemiddelt in het afsluiten van levensverzekeringen geen percentje? en wie wordt dan de gelukkige verzekeraar die al die vissers in

zijn portefeuille krijgt? Dat zijn nog maar enkele vragen die de duivel ons influisterde. Uiteraard stelden wij die vragen ook aan de aalmoezenier zelf... en gelukkig besloot hij "na enig twijfelen" (zie kaderstukje op volgende bladzijden) de stilte te verbreken en, na anderhalf jaar, weer met ons in gesprek te treden.

Demaeght: 'Dat van die levensverzekeringen klopt niet. Ik weet niet waar die reporter dat haalt. Wat ik

Demaeght: 'Elk jaar worden voor het FAO de bruto-basislonen van de zeelieden opnieuw bepaald. Ik heb gezien dat deze voor de vissers lager zijn dan deze in de andere sectoren.' (foto gw)

wel doe is de vraag stellen: iemand die in zee gaat, doet die er niet goed aan zich extra te verzekeren... Maar dat is nog iets anders dan daarin te gaan bemiddelen. Wel juist is dat Bart Schiltz bij iemand zal informe-

ren of net mogelijk is om ter zake een en ander naar voor te schuiven.'

En dat hulpfonds?

Demaeght: 'Ja het is juist wat u daarover gelezen hebt. Het gaat daarbij om een idee dat ik vroeger al eens in de Rederscentrale ter sprake gebracht heb, maar waar toentertijd geen gevolg aan gegeven is. Nu met de scheepsramp van de N 52 Sea Hunter heb ik het voorstel opnieuw gelanceerd en nu blijkt er wel een voldoende voedingsbodem voor te zijn.'

Is dat fonds dan al een 't werk?

'Ja hoor. We hebben al verschillende initiatieven genomen. Zo is er een brief naar alle reders vertrokken met de vraag om een "eerste benne vis" ten voordele van het fonds te verkopen. Momenteel (9 december N.v.d.R.) staat er al 149.000 frank op onze rekening en dat geld komt vooral uit de Oostendse vismijn. Ik wil er overigens aan toevoegen dat de stad Oostende afstand gedaan heeft van haar rechten (taksen) op die verkoop en dat vislosersbaas Van Waes evenmin iets aangerekend heeft. Over de resultaten in de andere vismijnen kan ik nog niets zeggen, maar ik ben ervan overtuigd dat we ook daar eerstdaags goed nieuws over zullen krijgen. Ook anderen nemen initiatieven. De moeder van schipper Manfred Van Elslande heeft een collectebus aan de Oostendse vistrap geplaatst. Ik moet hieraan toevoegen dat er ook bij gewone burgers, tot ver in het binnenland, een wil aanwezig is om iets te doen voor de mensen in de vissery die door zo'n ramp getroffen worden: ik heb hier al verschillende brieven liggen van mensen die mij vragen hoe ze hulp kunnen bieden.

Er is ook al veel geld verdeeld. Zo is er een gift van 190.000 frank geweest van de "Lionsclub Maritime" van Dudzele. Ik heb daarmee bepaalde facturen aangezuiverd die met de begrafeniskosten van de omgekomen vissers ge-

paard gingen.'

Sociaal statuut

In Het Laatste Nieuws lees ik dat u het ontbreken van een degelijk sociaal statuut gehekeld hebt.

'Ja, in de kerk in Lombardsijde heb ik dat gedaan. Na de ramp met de N 52 heb ik mij in de arbeidsongevallenwet der zeelieden verdiept. Elk jaar wordt door de minister van sociale zaken een afzonderlijk K.B. opgesteld waarin de brutobasislonen van de zeelieden opgesomd worden. Daar zijn verschillende classificaties in, gebaseerd op het motorvermogen van het vaartuig en de verantwoordelijkheid die men op dat schip draagt (schipper, matroos...) Ik heb

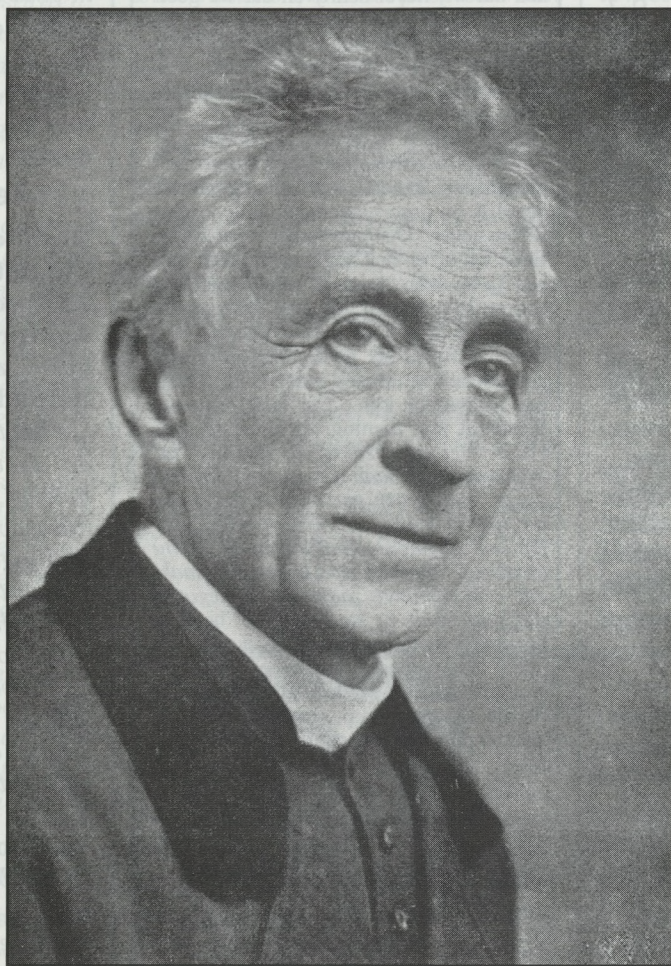
Allemaal schattebouten

Vooraleer de aalmoezenier besloot de HVB-draad weer op te nemen, liet hij Luc Maertens het terrein verkennen. Hem moest ik er eerst van overtuigen dat het niet de bedoeling was Demaeght aan te vallen. 'Maar ik heb helemaal niets tegen Dirk,' zo zei ik hem, 'Ik vind hem zelfs een grote schat!' Daarvan schrok Maertens even. 'Wel,' zo antwoordde hij, 'zet dat dan eens in je blad.'

Het is een veel voorkomend probleem. Mensen die in HVB becritiseerd worden, blijken steeds te denken dat wij erop uit zijn met hen persoonlijke rekeningen te vereffenen. Dat komt natuurlijk doordat organisaties, instituties en belangengroepen in de vissery wel degelijk 'een gezicht' hebben. Voor de Rederscentrale staat x, bij de visserijschool staat y, voor het ambt van aalmoezenier staat z... Dat de betrokkenen zich de critiek persoonlijk aantrekken is te begrijpen, maar dat belet onzerzijds niet dat wij de Barts, Lucs, Dirken, Marcs en Rudys schattebouten vinden. En dan hebben wij het tot hertoe alleen nog maar over de mannen gehad.

met mijn eigen ogen gezien dat deze brutobasislonen lager zijn dan deze in andere sectoren. Ik wil dat hier toch nog eens duidelijk stellen: die cijfers moeten aangepast worden! Ik heb dat ook in een brief geschreven

die naar alle reders verstuurd werd. En ik kreeg hier al onmiddellijk een boze reactie van de voorzitter van de Rederscentrale die mij in de mond wilde leggen dat de reders niet voldoende zouden afdragen aan het FAO. Wat ik natuurlijk niet beweerd heb. Ach, het is altijd weer hetzelfde: al wat ernaar neigt de kosten op te drijven wordt weggewimpeld; als er zoiets ter sprake komt dan verheft Bart steevast zijn stem waarna het punt op de lange baan geschoven wordt. Tegelijk blijven we echter met de realiteit zitten en in dit geval betekent het dat deze te lage brutobasislonen ook de vergoedingen bepalen die aan de rechthebbenden (echtgenote, kinderen) toegekend wordt. Zo heeft de echtgenote van een op zee omgekomen visser recht op een lijfrente van 30% van het basisloon. Een kind van het slachtoffer heeft recht op 15%. Laat ons eens kijken hoe dat er in de praktijk uitziet. We passen die cijfers toe op de nabe-

Meer dan honderd jaar geleden richtte de legendarische aalmoezenier paster Pype 't Zal wel gaan op om de nood van 't vissersvolk te lenigen. Zijn we vandaag weer even ver?

staanden uit de ramp met de N 52. De echtgenote van de schipper krijgt een lijfrente van 21.392,- bruto per maand. Dat is de realiteit en dat komt allemaal doordat de rentes op een veel te laag basisloon berekend worden. En dat is dan nog een geval waar er geen administratieve problemen in de weg staan. In veel gevallen is het anders. De echtgenote van Jean-Pierre Le Louarn geniet momenteel van een klein pensioentje als gewezen herbergierster. Daardoor wordt haar lijfrente beperkt, hetgeen haar netto 12.187 frank oplevert.'

Uit de boot vallen

'Dan hebben we het nog altijd niet gehad over mensen die uit de boot vallen. De verongelukte matroos Patrick Vandewaude en zijn levensgezellin hebben samen een kind. Zij kan van het FAO géén lijfrente ontvangen omdat het koppel niet gehuwd is! Hun kind zal, zolang het recht op kindergeld heeft, een maandelijkse rente van iets meer dan 10.000 frank krijgen. Gregory Salliau had met zijn levensgezellin een samenlevingscontract ondertekend op het stadhuis van Oostende. Maar die contracten zijn nog steeds niet wettelijk ondersteund. Bijgevolg kan zijn levensgezellin geen rente genieten.

Daarbij komt dat die uitkeringen niet van vandaag op morgen geregeld zijn.'

Dat geldt ook in het geval van een niet-dodelijk arbeidsongeval: er moeten papieren ingevuld worden, doktersattesten... En intussen kunnen de betrokkenen zonder inkomen vallen. Dat komt, zo zegt men op het FAO, omdat er in de visserij niet zoiets als een gewaarborgd maandloon bestaat.

Demaeght: 'Maar bij zo'n arbeidsongeval, en zeker bij zo'n scheepsramp, is er wel opeens veel geld nodig. Ik schat dat er zo'n 350.000 frank nodig is om de onmiddellijke problemen op te vangen bij een scheepsramp. Als we zo'n hulpfonds samenstellen kan dat geld voor allerhande zaken gebruikt worden: vissers die levend aan wal geraken in een vreemd land hebben daar droge kledij nodig. In zo'n geval — of als het lichaam van een omgekomen vissers ergens in de vreemde

Een mens van goede wil

Op 25 november lezen we een artikel in Visserijnieuws (van 20 november) over het hulpfonds van aalmoezener Demaeght. Dezelfde dag faxen we een brief naar de Dienst voor Zeevisserij (DvZ) waar Demaeght kantoor houdt. Daarin stellen we een tiental vragen over dat fonds. HVB van 4 december moet echter verschijnen zonder dat we enige informatie gekregen hebben. Op 5 december sturen we een tweede fax, dit keer naar het thuisadres van de aalmoezener, een kopie gaat naar de DvZ.

Op 7 december krijgen we een telefoontje van Maertens, directeur van deze dienst. Daaruit blijkt dat de aalmoezener wel degelijk 'weigerachtig' is om ons te informeren. Volgens Maertens komt dat doordat wij met betrekking tot die aalmoezener op de man gespeeld zouden hebben en niet op de bal. (Zijn wij ooit op zoek gegaan naar diens pekelen en andere zonden, vrouwenzaken, speelschulden of andere roddels? Neen toch! Alles wat wij destijds geschreven hebben n.a.v. de vissersenquête heeft met die enquête te maken én met het feit dat de resultaten ervan alleen bekend gemaakt werden bij een welbepaalde geestelijke en wereldlijke elite, en... wat daarvan de oorzaken/gevolgen kunnen zijn!) De directeur blijkt echter maar moeilijk te overtuigen; argumenten spelen blijkbaar geen rol. Ook blijkt hij — raar maar waar — te denken dat wij liever schrijven dat we géén informatie krijgen. Maar goed, na enig over en weer gepraat zegt Maertens: 'Wij zullen in elk geval de fout van de vorige keer niet meer maken en dit keer de informatie wel doorgeven.'

Op 8 december vinden wij een boodschap op ons antwoordapparaat, vanwege Demaeght zelf. De aalmoezener zegt nu wel degelijk op onze vragen een antwoord te willen geven. Op 9 november is het zover. Eerst wil hij er zich nog vanaf maken met een 'ja en neen', maar al gauw wordt het een ernstig gesprek dat ook probeert de aanwezige spanningen uit te klaren.

Ons kan hij in elk geval overtuigen van zijn goede wil. Maar goede wil kan evenzeer schadelijk zijn. Dat blijkt bijvoorbeeld uit zijn mening ten opzichte van HVB: 'Het probleem is,' zo zegt hij, 'dat jij autonoom bepaalt wat er in HVB komt; dat er geen groep personen is die jouw teksten op hoofd- en bijzaak selecteert. Op een of andere manier komt er bij jou altijd een hersenkronkel kijken die maakt dat een positieve zaak in een negatief daglicht komt te staan.' Die 'hersen-kronkel' is hetgeen ik onlangs nog in een heel lang stuk 'gezond wantrouwen' genoemd heb (HVB VII 1998 p. 31 e.v.) en die controlegroep... dat zou bij mij, zeer terecht, een poging tot censuur heten. (fv)

aanspoelt — is er altijd wel iemand van de nabestaanden die daar per se onmiddellijk naartoe wil... een begrijpelijke reactie, waar niet altijd meteen geld voor is. En dan heb je de begrafeniskosten. Daar krijgen ze wel een premie van 75.000 frank voor; maar dat bedrag is bijlange onvoldoende om die kosten te dek-

ken. Het FAO betaalt — en dat is wettelijk bepaald — ten vroegste twee maanden na de laatste tijdging van het vaartuig. Maar sommigen hebben echt geld nodig om die twee maanden door te komen. Het is ook psychologisch belangrijk dat die mensen niet meteen over de financiële kant van de zaak moeten piekeren, want ze zijn ontredderd en weten niet meteen hoe ze dat allemaal rationeel moeten aanpakken. Wel, het is om al zo'n zaken te regelen, of voor te schieten of uit handen van de rouwenden te nemen, dat zo'n fonds nuttig kan zijn. En ik weet het wel, je kunt dat misschien uiteindelijk ook wel allemaal ook via de OCMW's in de verschillende kustgemeenten gedaan krijgen, of misschien kan ik via het ministerie ook wel aan een potje geld geraken om daar concreet mee te werken, en in pakweg Groot-Brittannië zullen Vlaamse vissers die daar terechtkomen ook wel via charity-initiatieven aan kleren geholpen worden, maar ik vind dat we dat toch allemaal zelf eerst via een solidariteit onder vissers en reders moeten kunnen organiseren. OCMW's zijn toch wel het laatste waarop we beroep zouden moeten doen.'

Tegen de uitsluiting

Desondanks is het merkwaardig dat we op het einde van de XXste eeuw naar methoden moeten teruggrijpen die aan de sociale zekerheid voorafgingen: liefdadigheid...

'Je hebt gelijk. Is het geen schande dat we vandaag nog zo'n hulpfonds moeten oprichten? Volgens mij wil dat gewoon zeggen dat we er niet in geslaagd zijn een volwaardig sociaal statuut te geven aan de vissers, een recht dat van generatie op generatie doorgegeven wordt. Er wordt wel al vele jaren gesproken over zo'n statuut en nu weer, maar de waarheid is dat het dossier van het sociaal statuut altijd weer geblokkeerd wordt.'

Hoe komt dat?

'Wel, de kwestie van dat sociaal statuut wordt nu al vele tientallen jaren regelmatig opgerakeld. Politici gebruiken het om er zich mee te profileren, in het bedrijfsleven komt het bovendrijven als er weer eens een bemanningstekort dreigt. En uiteindelijk strandt dat altijd weer ergens:

in de administratie in Brussel, in de Rederscentrale, in de Bedrijfsraad voor de Zeevisserij. Hoe komt dat? Een goed sociaal statuut kost natuurlijk geld... en dáár stopt het. Het argument dat achter dat mechanisme zit is altijd hetzelfde: "We betalen al genoeg!" Je hebt bijvoorbeeld een hoop mensen die vandaag zeggen: "ja maar, de vissers verdienen momenteel goed hun brood. Ze kunnen best voor zichzelf zorgen en zichzelf privé laten verzekeren". Mijn antwoord daarop is dat het niet meer in termen van òf/òf gesteld mag worden, maar in termen van èn/èn. Zo moeten we tegelijk werk maken van het sociaal statuut èn de individuele vissers op hun eigen verantwoordelijkheid wijzen. Een ongehuwde visser die vader van een kind is, die doet er in elk geval goed aan een levensverzekering af te sluiten op naam van zijn partner, maar dat belet uiteraard niet dat die mens geen recht zou hebben op een gewaardborgd maandloon. Laat ons vooral niets uitsluiten: misschien is er een systeem van collectieve levensverzekeringen mogelijk... misschien kan er een bijkomende verzekering afgesloten worden bij het aanmonsteren? Evenzeer zijn er andere zaken nodig. Ik hoor vertellen dat elk vaartuig voor 40 000 frank uitgerust kan worden met een F PIRB; dat zit in het GMDSS-pakket. Zodra dat systeem water voelt, wordt er een sein uitgezonden dat door satellieten opgevangen wordt en onmiddellijk de positie van het betreffende schip doorgeeft. Dat kost dus maar 40.000 frank! Je vraagt je dan toch af waarom dat nog steeds niet veralgemeend toegepast wordt, desgevallend met subsidies van de Provincie? We moeten ons niet inzetten òf voor een sociaal statuut òf voor een hulpfonds. We moeten de twee doen. Het mag schandalig zijn dat we vandaag zo'n hulpfonds moeten oprichten, het is er daarom niet minder nodig.'

Weerstand overwinnen

Telkens er een scheepsramp is, zul je wel succesvol met de collectiebus rondgaan. Maar is dat enkele maanden later alweer niet vergeten?

'Wel, bij alles wat je doet heb je weerstanden te overwinnen. Wie een be-

Op de bal spelen

Wellicht is het hier (niet) de plaats om te melden dat HVB wel meer af te rekenen krijgt met vooraanstaanden die dit blad uitdrukkelijk weigeren informatie te geven. Ook Becaus, de directrice van de ZV., kan de kritische houding van HVB maar matig waarderen. Op zichzelf is dat niet erg. Onbegrijpelijk wordt het wanneer er vanuit de ZV een persmededeling vertrekt over de oprichting van een Europese lobbyclub van visveilingen. De Engelstalige tekst gaat zo'n beetje overal naartoe, behalve naar HVB... dat toevallig aan een dossierje aan het werken was over, jawel, de samenwerking tussen visveilingen. Dat het dossier (HVB XII 1998, p. 10) er anders uitgezien zou hebben, mocht mevrouw Becaus ons haar informatie niet onthouden hebben, is een feit. Dat onze argwaan tegenover mevrouw Becaus nu weer fors toegenomen is, is dat ook. Men zegt ons wel eens dat we op de bal moeten spelen en niet op de man. Maar hoe kun je voetballen wanneer de man erover waakt dat de bal in de kleedkamers blijft liggen? En vooral: waarom wordt die bal weggemoffeld?

ter sociaal statuut voor de zeevisser wil, zal de weerstand van die reders moeten overwinnen die dat niet willen betalen, wie het probleem van de levensverzekeringen stelt moet zelfs enig bijgeloof overwinnen, want een visser die zo'n verzekering afsluit zou zodoende het noodlot tarten, zo las ik in het boek over volks-geloof van Pierre Hovart. Het probleem van zo'n hulpfonds is dan weer dat het teveel aan bepaalde personen gebonden is. Zo schijnt er ooit een fonds Bossuyt geweest te zijn dat ook met dezelfde reden opgericht werd. Wie weet vandaag nog hoe dat gewerkt heeft en wie deze Bossuyt geweest is? Het is ook daarom dat ik wil dat het spontaan opgerichte hulpfonds een vaste structuur krijgt en door een brede stuurgroep geleid wordt. Daarin

moeten mensen uit de drie havens zitten, ik dacht bijvoorbeeld aan de drie vismijndirecteurs; ook een aantal vrouwen die ooit met dergelijke problemen geconfronteerd werden moeten daar een plaats in krijgen. Daarom ook gaan we in januari een vereniging zonder winstoogmerk oprichten. Onder andere Marc Bruyer zal daar een rol in spelen. Neen, Marcel Vanalderweireldt, die wel degelijk mee aan het initiatief lag, zal er niet meer bij zijn. Bleek niet te verenigen zijn met zijn job in de Rederscentrale.'

Zal een goed sociaal statuut zo'n hulpfonds niet overbodig maken?

'Je hebt altijd mensen die tussen de mazen van het net vallen. De vierde wereld, dat is een realiteit hoor. Ik heb eens de fout gemaakt om zelf iemands waterrekening te betalen. Binnen de kortste tijd kreeg ik nog een aantal mensen over de vloer met onbetaalde rekeningen. Ik ben daar dus mee gestopt. Wat ik wel nog doe is meehelpen om een afbetalingsplan op te stellen, of meer zelfs... Sommige vissers komen naar mij toe met heel hun inkomen en ik moet dat voor hen beheren, want als zij daarmee rondlopen is dat binnen de kortste tijd weer uitgegeven. De consumptie maatschappij werkt echt verslavend op een aantal mensen. Sommigen komen er met zo'n bestedingsplan weer moeizaam bovenop... om in de kortste keren weer te hervallen.'

Flor Vandekerckhove

Het hulpfonds voor zeevissers van aalmoezenier Demaeght heet

't Zal wel gaan.
Giften kunnen gestort worden op bankrekening 299-5943071-04.

N.V. SCHEEPSWERF

I.D.P.

Vismijnlaan 5,
8400 Oostende
Tel.: 059 / 32 18 64
Fax: 059 / 32 08 13
BTW 405.281.044
R.A. 05.00.92.405.281.044

Nieuwbouw - Herstellingen
Aluminium en roestvrij staal constructies
Eigen scheepslift tot 1000 ton
ERKENNING KLASSE 5

Marcel Deprez weet er alles van: een ongeluk komt nooit alleen

Hoe een mens uit de boot kan vallen

Marcel Deprez (32) kreeg zijn vissersopleiding eerst in Ibis en daarna aan de Oostendse Paster Pypeschool. Deze hardwerkende visser met roots aan de westkust legde vervolgens heel de weg af en mocht zich uiteindelijk schipper ter zeevisserij noemen. Met andere woorden, Deprez had het uithangbord van de visserij kunnen zijn: hoe een eerst kansloze jongeman dank zij de sector een glorievolle toekomst tegemoet gaat! De werkelijkheid laat ons evenwel een ander plaatje zien.

IN HET VISSERSLEVEN VAN Marcel Deprez verloopt alles naar wens tot hij, anderhalf jaar geleden, een arbeidsongeval heeft. Als matroos is hij aangemonsterd op de O 369 en in volle zee slaat hij zijn voet om. Hij heeft zoveel pijn dat schipper *Marnix Verleene* beslist de haven van Boulogne binnen te varen. Daar wordt het vaartuig opgewacht door schippersvrouw *Carine* die de matroos naar het Oostendse H. Hartziekenhuis voert. Men constateert er dat de man een gespleten hiel heeft en uitgerokken gewrichtsbanden. Na veertien dagen wordt hij uit de kliniek ontslagen, want de foto's laten zien dat het herstel voor spoedig verloopt. Er is maar een probleem: Marcel Deprez blijft verschrikkelijk veel pijn hebben... een pijn waarmee de geneesheren geen raad weten.

Financiële zorgen heeft Deprez dan nog niet. Het *Fonds voor Arbeidsongevallen* in de visserij (FAO) functioneert naar behoren. Omdat matroos Deprez als *schipper ter zeevisserij* ook al schepen gevoerd had, mag hij rekenen op een zeer comfortabele maandelijkse steun van 54.000 frank, het recht dat schippers toekomt. Daar bovenop komt dat het FAO ook alle medische kosten op zich neemt. Daar is het in elk geval niet dat het sociaal statuut van de zeevissers mank loopt. Dat gaat dus gedurende de herstelperiode van drie maanden zijn gangetje. Maar Deprez blijft het al die tijd wel uitschreeuwen van de pijn en trekt

van dokter naar dokter, van kliniek naar kliniek om te weten wat daarvan de oorzaak is. Telkens opnieuw komen de geneesheren tot hetzelfde besluit: er is geen letsel te zien.

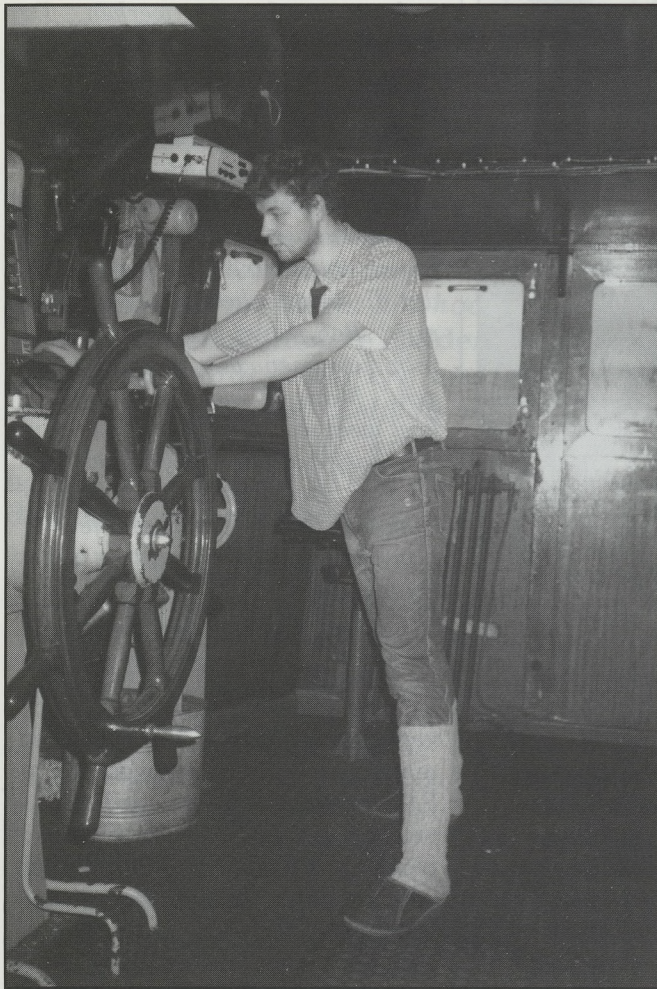
Op basis van die 'bewijzen' besluit de dokter van het FAO dat Marcel genezen is. Hij stuurt de visser naar huis met de mededeling *dat de pijn niet in zijn voet zit, maar in zijn hoofd*. Deprez mag dan een leek zijn voor wat de geneeskunde betreft, één ding weet hij heel zeker: die dokter weet niet wat hij zegt; de pijn die hij voelt komt heel zeker niet uit zijn hoofd. Hij ervaart heel concrete pijn in zijn voet en het kan niet anders of daar is iets ergs aan de hand. Dus gaat hij verder met zijn lange mars doorheen het medische landschap. Die — letterlijke — lijdensweg loopt van Oostende naar Brugge tot in Gent. Maar niemand kan blijkbaar de vinger op de wonde leggen.

Intussen heeft Marcel een bijko-

Het imago of de feiten?

Dit artikel zal in bepaalde mid-dens misschien wel critiek oogsten. Dient HVB niet om de visserij een positief imago te geven? Geeft HVB zodoende geen vertekend beeld van de visserij? Is het geval Deprez dan geen uitzondering? Wij denken dat we negatief mogen antwoorden op al die vragen. Wat dacht je van deze: **'Achtendertig procent van de Belgen lijdt of heeft geleden aan een of andere vorm van chronische pijn en meer dan de helft is ontevreden over de behandeling ervan.'** Dat is het resultaat van een enquête die onlangs uitgevoerd werd door het Belgische Pijninstituut. **'Meer dan de helft van de klachten handelt over een beenderklachten en chronische pijnen na een ongeval of sportletsel.'** Dat voor wat betreft de gemiddelde Belg. Mogen wij ons vervolgens aan enig natte-vingerwerk wagen? In de visserij liggen deze cijfers hóger; véél hoger!

mend probleempje gekregen. Van het FAO krijgt hij niets meer, maar tegelijk is er een uit de hand gelopen papierkwestie die maakt dat het ziekenfonds hem evenmin kan uitbetalen. Deprez ziet zich daardoor gedurende vier maanden van elk inkomen beroofd en dat terwijl de medische kosten als een raket de lucht inschieten. In het schippersgezin *Verleene* loopt men zich zo'n beetje de benen van het lijf om de uitgerangeerde matroos een menswaardig bestaan te garanderen. Marcel kan niet alleen op hun sympathie rekenen, maar ook op concrete financiële steun. Het belet evenwel niet dat hij in de marginaliteit verzeilt. Marcel:

Betere tijden: Marcel Deprez loopt in 1987 wacht aan boord van de O 216.

'In een al bij al toch korte tijd was mijn leven totaal overhoop gegooid. Ik woonde eerst op een gemeubeld appartement, drie hoog, maar zonder lift. En ik kon de trappen niet meer op of af. Verhuizen kon ook al niet, want ik zat zonder inkomen. Ik kon uiteindelijk in "De Regenboog" terecht, een Oostends tehuis voor daklozen, waar men niet alleen voor mijn behuizing zorgde, maar ook voor het in orde brengen van mijn papieren.

Aangezien men er gelukkig nog steeds vanuit gaat dat een mens niet zonder geld kan leven, geraak ik na vier maanden uiteindelijk toch aan een uitkering van het ziekenfonds. Maar ik blijf wel zitten met die pijnlijke voet. Dat gaat zo door tot schipper Alain Verleene een rugoperatie ondergaat en mij zijn dokter aanraadt. Die man

vindt, wonder boven wonder, wel onmiddellijk wat er met mij gaande is. Hoe dat kan? De röntgenfoto's die men in de ziekenhuizen van mijn voet maakt tonen geen kraakbeen. Via een kijkoperatie ziet die dokter evenwel dat het kraakbeen in mijn voet vermorzeld is. In mijn voet zitten dus schilfers en brokstukjes die daar een eigen leven leiden en verantwoordelijk zijn voor helse pijnen. Eindelijk wordt het ook voor de medische wereld duidelijk dat hetgeen ik voel niet "van mijn hoofd" afkomstig is! Ik heb niet alleen een begin van oplossing in handen, maar ook

het bewijs dat ik me niets inbeeld... of erger nog: dat ik zou proberen de kluit te belazeren.' Deprez mag dan denken dat het de goede kant uitgaat, hij is er bijlange nog niet. 'Vriend en

'Maar, ik wilde koste wat het kost weer werken. Ik wilde weg uit die marginaliteit. Hoe ik het bolwerkte? Ik slikte aan boord dagelijks tien Brufen 600 tegen de pijn... en ik heb het veertien dagen volgehouden!'

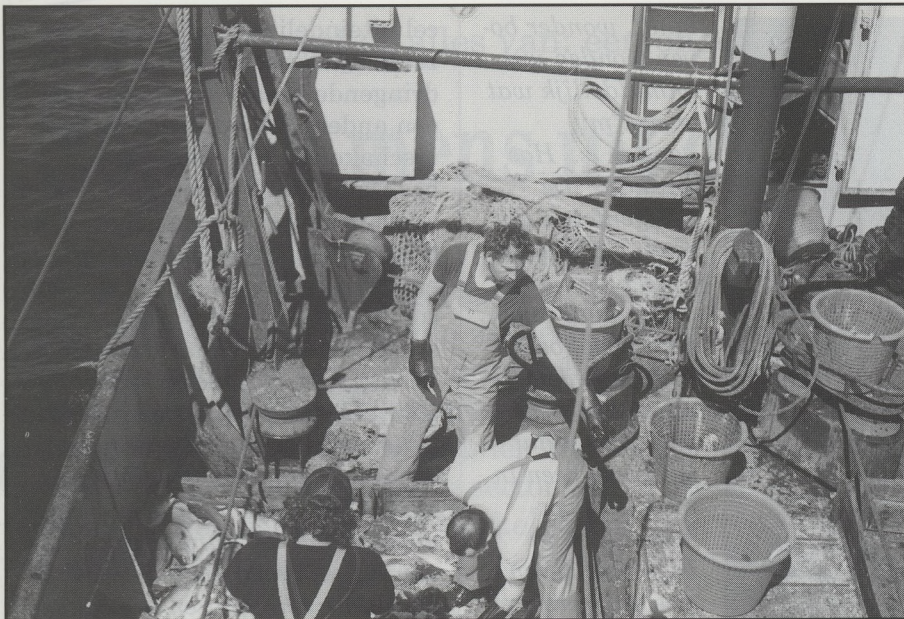
vijand' hebben, zo blijkt, elk hun posities ingenomen en zijn niet van plan hun stellingen te verlaten. De dokter van het FAO wuift de nieuwe gegevens gewoon van tafel. De Verleenes daarentegen blijven hun matroos trouw en stellen alles in het werk om Marcel weer in het Fonds te krijgen. Niets helpt: niet de verklaringen van de dokter die Mar-

cel uiteindelijk van het vermorzelde kraakbeen afhelpt, niet de dringende vraag van Carine om een andere FAO-dokter te mogen inschakelen... Beroep tegen de beslissing van die ene FAO-dokter is eenvoudigweg onmogelijk. Dus blijft Marcel in het ziekenfonds... en dat is wel nodig, want zijn gezondheidstoestand wordt... intussen slechter: 'Doordat de dokters zo lang niets gevonden hebben heb ik er een ziekte bijgekregen. Sudex is de naam en dat betekent dat mijn lichaam onvoldoende kalk aanmaakt. Dus moet ik nu regelmatig onder de scanner en op basis van hetgeen men daar ziet, wordt bepaald welke spuiten ik krijg om dat kalk aan te maken.'

De situatie van Marcel Deprez ziet er dan als volgt uit (en die situatie is tot vandaag niet veranderd!). Van het ziekenfonds krijgt hij maandelijks 36.000 frank uitgekeerd. Voorts is het bekend dat de ziekteverzekering een deel van de medische kosten betaalt, maar niet alles. Vier keer per maand moet Deprez onder de scanner. Zelf moet hij daarvoor vier keer achtduizend frank betalen, dat maakt 32.000 frank. De spuiten die hij op basis van die scannerresultaten toegediend krijgt, kosten hem nog eens 5.000 frank. Die twee zaken alleen al kosten Deprez méér dan zijn maandelijks inkomen. Maar dat is niet alles, want Marcel heeft nog steeds veel pijn. Hij heeft nu in zijn voet geen kraakbeen meer,

hetgeen betekent dat de beenderen daar over elkaar schuren. Daarom neemt hij pijnstillers, véél pijnstillers. Dat kost hem maandelijks ook nog eens 2.100 frank. Deprez: 'Ach, was ik er daar maar mee

vanaf. Tussendoor moet ik ook nog eens mijn dokter bellen omdat ik hier ondanks al die pillen verga van de pijn!' Inmiddels is Marcel in de Oostendse visserswijk Opex aan een appartementje op een benedenverdieping geraakt, maar nog steeds springt 'De regenboog' bij om hem de maand door te helpen.

Juli 1996: Marcel Deprez aan boord van de O 216. Een jaar later zal hij op dat schip een ongeval meemaken dat zijn leven grondig wijzigt.

Want wie maar 36.000 frank inkomen heeft en veertigduizend frank medische kosten, kan geen water, gas, elektriciteit of huishuur betalen, en nog steeds springen ook Carine en Marnix Verleene bij om hun ex-matros aan enig leefgeld

te helpen. *'Maar je kunt je wel afvragen of dit nog leven is. Heel die situatie is echt onhoudbaar. Je leidt pijn, je zit hier geïsoleerd, je komt iedere maand geld tekort, je bent afhankelijk van pure liefdadigheid... Dus ga je op de duur*

N.V. Vislossersbond G. Van Waes Concessiehouder lossen, wegen, sorteren en verhuur viskisten

Vismijn 2 - 8400 Oostende

Tel: 059/32 34 91 - Fax 059/33 05 50

Gedelegeerd bestuurder:

Willy Van Waes, Wilgenlaan 4, 8420 De Haan

Tel.: 059/ 23 68 46 -GSM 075 / 44 67 88 - GSM 075 / 55 22 58

Ploegbazen-sorteerders:

Robert Ryckier, Ibislaan 74 te 8450 Bredene.

Tel.: 059/ 32 49 00 — GSM 075/ 34 18 18

Jan Trotteyn, Batterijstraat 41, 8420 De Haan

Tel.: 059/ 23 88 48 — GSM 075/ 83 19 75

Uur van aanvang lossen te vernemen vanaf 15 u daags voor de verkoop in de week en vanaf 10 uur op zon- en feestdagen, aan de sassen van de vissershaven.

Tel.: 059/ 32 12 86.

toch weer proberen te werken. De mensen van de ziekenbond zegden me dat ook: "probeer het nog eens." en dat heb ik uiteindelijk ook gedaan. Carine heeft me naar Milford gevoerd en daar ben ik aan boord van de O 369 gegaan. Schipper Marnix geloofde zijn ogen niet. Hij zei tot Carine: "Zie je dan niet dat die mens scheel ziet van de pijn? Ben je niet beschaamd om zo'n zieke mens aan boord te brengen." Maar, ik wilde koste wat het kost weer werken. Ik wilde weg uit die marginaliteit. Hoe ik het bolwerkte? Ik slikte aan boord dagelijks tien Brufen 600 tegen de pijn... en ik heb het veertien dagen volgehouden!'

Hoe het verder moet

De schipper schrijft een rapport over de kwestie en op basis daarvan geraakt Marcel weer voor een maand in de financieel voordelige FAO-regeling... waarna hij opnieuw richting ziekenbond mag trekken. En weer moet hij beroep doen op liefdadigheid om in leven te blijven.

Nog een keer probeert hij het op zee: een lijdensweg is het. Hij is zelfs aan boord op het moment dat de O 369 vergaat, springt op het moment van de ramp op het vlot en... schreeuwt het eens te meer uit van de pijn. Op datzelfde moment beseft hij dat hij nooit meer zal kunnen vissen: met zijn been komt het nooit meer goed. Hij is inmiddels zeven operaties verder en leeft nog steeds op een recept van pijnstillers en liefdadigheid.

Marcel Deprez weet niet hoe het met hem verder moet. Zijn dokter en de ziekenbond hebben een procedure aangespannen tegen de beslissing van de FAO-dokter. Zij hopen dat de rechter hen gelijk geeft. Voor hen is het duidelijk dat de gezondheid van Deprez gekraakt is door een arbeidsongeval. Voor Marcel Deprez is de uitspraak van levensbelang: ofwel wordt het FAO verplicht om al de gedane kosten terug te betalen, ofwel...

De zaak komt in maart voor.

Flor Vandekerckhove

Bemanningsprobleem

Rederscentrale wil buitenlandse vissers recrutereren

IN HET BLAD van de Rederscentrale (1) wijdt voorzitter Bart Schiltz een editoriaal aan het toenemende tekort aan vissers. **"Er zullen op zeer korte termijn acties moeten worden ondernomen om dit probleem het hoofd te bieden"** zo wisten verschillende reders hem te melden. Navraag bij de VDAB leert **'dat er inderdaad wel erg weinig om niet te zeggen geen reserve aanwezig is. Zelfs de matroos die om een of andere reden werkloos wordt, krijgt vrijwel onmiddellijk andere vaart aangeboden.'** RC-voorzitter Schiltz noemt de toestand dan ook zeer critiek.

Het is geen tijdelijk probleem: *'Ook op langere termijn moeten wij ons niet teveel illusies maken, want navraag bij het Provinciaal Maritiem Instituut leerde ons ook dat de bezetting op de schoolbanken maar magertjes is, zeker bij de laatstejaars. Trouwens van het al geringe aantal van deze schoolverlaters komt er maar een gedeelte in de sector terecht.'*

Allicht wel iets

Of de zaak op korte termijn opgelost kan worden is onzeker. Voor wat betreft het (al lang problematische) motoristentekort zou er enige verbetering op komst zijn, niet omdat er zich meer motoristen aandienen, maar omdat er aan de huidige minimumbemanningseisen getornd wordt. Volgens de RC is de overheid bereid om het brevettenbesluit te versoepelen. In afwachting dat

er nieuwe Koninklijke Besluiten opgesteld worden zou de Zeevaartinspectie zelfs op de zaak vooruit willen lopen.

Daarnaast formuleert Schiltz een aantal voorstellen die *'uiteraard alleen maar effect kunnen hebben op middellange of lange termijn.'* Maar vooraf moet, dixit de voorzitter, een zaak duidelijk zijn: *'Acties op het gebied van de lonen zullen niets uithalen.'* Wel wordt er, zo formuleert Schiltz het uiterst voorzichtig, *'wel eens gezegd, allicht voor een deel terecht, dat het sociaal statuut van de zeevisser te wensen overlaat.'* Vandaar dat de RC meldt dat er wat dat betreft *'allicht wel iets'* ten goede zal veranderen.

Nieuw is de derde maatregel die voorgesteld wordt: *'Meerdere stemmen gaan op om over de landsgrenzen heen en zelfs over de grenzen van*

de Unie uit te kijken naar een alternatieve bemanning. De raad van bestuur besliste om hiervoor een werkgroep op te richten.'

Ten slotte wijst Schiltz er zijn lezers eens te meer op dat er iets moet gedaan worden aan het imago van de visserij: *'Het is voor velen onbegrijpelijk dat een sector waar de in verhouding tot de opleiding hoogste lonen van alle sectoren worden uitbetaald te lijden heeft van een nijpend bemanningsprobleem. Het blazen van wat oppoetsen kan zeker geen kwaad.'*

Imago

Afgezien van de geplande recrutering van buitenlandse vissers bevat het 'personeelsprogramma' van de RC geen nieuwe elementen. Of het zou moeten zijn dat de sectortop eindelijk, zij het nog moeizaam, begint te beseffen dat het met de visserij de verkeerde kant uitgaat.

Dat de verantwoordelijken het zonder meer moeilijk hebben om deze realiteit onder ogen te zien is wel duidelijk. Op 6 maart 1997 liet visserijschooldirecteur Marc De Winter nog verstaan dat het personeelsprobleem tot de motoristen beperkt zou blijven, dat het bovendien van tijdelijke aard was, want: *'Ik ben ervan overtuigd dat het bemanningstekort binnen enkele jaren weggevoerd zal zijn.'* (2) Deze uit-

Plus 2
gratis
boeken!

't Zijn de laatste dagen!

Tot het einde van dit millennium HVB thuisbezorgd voor maar duizend frank!

Loskoper! U die maandelijks naar de krantenboer trekt om er uw HVB op te halen! Wij hebben u nodig! Doe ons een lol en neem een abonnement! Help ons zodoende het einde van dit millennium te halen! Wij geven u op onze beurt een cadeau. U ontvangt van ons helemaal gratis twee boeken: (1) *'Mens en visserijbedrijf in Kongo (1900-1960)'* en (2) *'Het zout van de zee'*, beide van Leon Inghelbrecht. U betaalt voorlopig niets. U wacht tot u van ons een factuur toegestuurd krijgt (1000 BEF, campagne uitsluitend voor België en uitsluitend voor NIEUWE abonnees).

Voor dat schamele bedrag krijgt u **vanaf maart tot het einde van dit millennium** HVB in uw brievenbus geplooid, plus gratis twee boeken. Tel uit uw winst!

Stuur HVB vanaf nu tot het einde van het millennium naar
naam.....
voornaam.....
(desgevallend) bedrijfsnaam.....
straat en nummer.....
postcode.....
gemeente.....
(desgevallend) BTW-nr.....

Knip deze bon uit en stuur hem naar HVB, Dorpstraat 121 te B-8450 Bredene. Faxen kan ook op nr 059 / 32 55 59. Betaal nu nog niets, wacht tot u de factuur, samen met de twee gratis geschenkböeken, thuisbezorgd krijgt.

'Solidariteit zullen we zeker nog kunnen gebruiken, maar zonder juiste informatie zou men beter niet oordelen.'

Bart Schiltz

spraak mag aan het *imago* van het Provinciaal Maritiem Instituut opgevijseld hebben, ze heeft het probleem niet opgelost. Dat probleem is, zo hebben wij al meermaals geschreven, immers rechtstreeks verbonden met de afbouw van onze vloot: *'De keuze voor de vissersstiel wordt voor een belangrijk deel bepaald door het milieu waarin men opgroeit. Wanneer het aantal vissersgezinnen afneemt, resulteert dat in een verminderde belangstelling voor het beroep.'* (3) Hoe minder schepen, hoe minder vissers, hoe minder leerlingen in het PMI. Moeilijk? Neen toch. Desalniettemin zijn de sectorverantwoordelijken het er vooral over eens dat het een kwestie van *imago* is. Dirk Florizoone van het Visserij Informatiecentrum formuleert het zo: *'(...) van de laatste zes afgestudeerden met een diploma motorist zou er geen enkele geopteerd hebben voor een carrière in de zeevisserijsector (...) Dit probleem houdt vanzelfsprekend verband met het negatieve imago dat steeds meer aan de visserijsector gekoppeld wordt in de media.'* (4) De waarheid evenwel is dat niemand weet hoe het met het imago van de visserij gesteld is. Enkele bladzijden hiervoor hebt u nog kunnen lezen hoe aalmoezenier De maeght spontaan uit het binnenland hulp aangeboden krijgt wanneer er zich een scheepsramp voordoet, hetgeen — als we dan toch in marketingtermen moeten spreken — op een zekere 'goodwill' wijst. Heeft de visserij dan een positief of een negatief imago? De studie van het imago is vandaag een gespecialiseerde tak van het marktonderzoek geworden en tot nader order heeft niemand dat onderzoek gevoerd. Overigens is het compleet onduidelijk hoe een negatief imago verantwoordelijk kan zijn voor de keuze van zes afge-

studeerde motoristen, jongens die de visserij kennen en die bijgevolg geen 'media' nodig hebben om te weten wat hen daar te wachten staat!

Dat er ten slotte *'allicht wel iets'* aan het sociaal statuut van de vissers gedaan moet worden is correct. In ons archief zitten echter soortgelijke intentieverklaringen die dateren van de vroege jaren zestig. Van een kordate aanpak van die kwestie kunnen we bijgevolg niet spreken. Veertig jaar wordt dit dossier regelmatig van onder het stof gehaald, zonder beklijvend resultaat. (fv)

- (1) Bart Schiltz: 'Bemanning: het grootste probleem voor de toekomst?' in Rederscentrale, Informatieblad der Belgische reders ter zeevisserij XII 1998, p. 1-2.
 (2) Marc De Winter: 'Dat bemanningsprobleem lossen wij wel op' in HVB IX 1997 p.4 e.v.
 (3) 'Professor Viaene: Visserijsector zal verdere vlootafbouw niet overleven' in HVB XII 1998, p. 9.
 (4) Dirk Florizoone: 'Bemanning en vistechnieken' in Wegwijs in de visserij, I 1998, p. 13.

Volgende maand in HVB:
Wat doet het
Fonds voor Arbeidson-
gevallen
in de visserij?

CREVITS

import - export
allerlei kettingen en kettingmatten
ankers
herbruikbare materialen
visserijbenodigdheden
rubber bollen en rubber ringen

Zeebruggeaan 137, 8380 Lissewege.

Tel.: 050/ 54 48 33

Boomkorstraat 10, 8380 Zeebrugge.

Tel.: 050/ 54 45 85

H. Baelskaai 18, 8400 Oostende.

Tel.: 059/ 32 50 13

Telefoneren vanuit Nederland:

09/ 32 50 54 48 33

Fax 050/ 54 79 11

SKB - Life Saving Equipment nv

Maatschappelijke zetel:
 Royerssluikaai 48
 B-2030 Antwerpen
 Tel.: 03/ 231 36 48
 Fax : 03/ 231 57 65

Afdeling Kust
 H. Baelskaai 8A
 B-8450 Oostende
 Tel.: 059/ 32 28 25
 Fax: 059/ 33 01 48

reddingsvesten - reddingsboeien - drijvende toestellen - valschermsignalen - stakellichten - man.o.boordlichten - noodzenders Locat - radio Beacon - reddingsvlottten: RFD, Elliot, Viking, Zodiac, Autoflug, Bombard, Avon, Callegari, Servaux, Mitsubishi, Soniform - nazicht brandblusapparaten.

- ERKEND SERVICESTATION -

VERANTWOORDELIJKE VOOR DE KUST: A. VAN DURME. TEL.: (059) 70 58 79.

*Wij wensen onze
klanten
en alle lezers
een voorspoedig
nieuw jaar*

Scheepsdiesel
RENAUD
BVBA Vantorre - Devinck

Renaud
steeds bereikbaar:
GSM
04777 27 46 58

H. Baelskaai 8, 8400 Oostende
Tel.: 059/32 28 75 - Privé: 050/51 48 79 - Fax 059/ 32 56 59

- leidingwerk	- schroefassen
- slipwaywerken	- roeras- en bussen, vislieren, pompen en keerkoppelingen
- las- en brandwerk	- plaatsen en herstellen van alle dieselmotoren
- opspuiten van assen	- scheepselektriciteit en -koeling
- kraanverhuur	- STEEDS! BEREIKBAAR: 0477 27 46 58

Minister Van Rompuy antwoordt HVB

De puntjes op de i

UW OPINIESTUK OP p. 3 van HVB XI, 1998 werd mij onder ogen gebracht door mijn administratie. Het standpunt door mij naar voor gebracht op het congres van de Rederscentrale is gestoeld op een analyse van de sector door dezelfde Rederscentrale. Deze analyse maakt trouwens momenteel de basis uit voor overleg binnen een geëigende werkgroep tussen overheid en sector bij een streven naar een coherent vloot-, quota- en investeringsbeleid.

Vorbijgaand van de toon en be-woordingen in de aanhef van uw artikel, die mijn administratie niet vreemd in de oren klinken, merk ik op dat uw artikel, door het uit verband halen van bepaalde zinsneden niet geheel precies de inhoud van mijn betoog weergeeft en bovendien een te ver gegrepen interpretatie van mijn uiteenzetting suggereert.

Immers, een zin als "men bevriest een sector niet op de eenheden, maar op de globale capaciteit", op zich al verschillend van "... dat men een sector wel mag bevriezen op de globale capaciteit, maar niet op eenheden", kan niet los gelezen worden van "En het is ongelukkig dat recent ... besloten werd dat geen vergunningen, zij het binnen limieten, kunnen worden samengevoegd".

Kortom in mijn toespraak werd de nadruk gelegd op de vergunningen in relatie tot de rederijen en niet op het aantal vaartuigen. Alleen de rederijen kunnen handelend optreden m.b.t. de vergunningen en maken economisch gesproken de sector uit; de vaartuigen zijn slechts middelen voor economische bedrijvigheid. Zodat voormelde zinsnede precies geïnterpreteerd als volgt kan weergegeven worden: "Men bevriest een sector (rederijen) niet op de individuele capaciteit van de rederijen, maar op de globale capaciteit".

Het aantal vaartuigen wordt hierbij door de administratie van de Vlaamse Gemeenschap in het midden gelaten. Naar ik aanneem

zijn de visie en de doelstellingen van zowel het vloot- als quotabeleid u bekend.

E. Van Rompuy, Minister van Economie, KMO, Landbouw en Media

HVB antwoordt de minister

Een café zonder bier

WIE DE MACHT in handen heeft, getroost zich meestal de moeite niet om te antwoorden op kritische HVB-artikels. Uit doorgaans welingelichte bronnen vernemen we al eens dat becriteerde voormannen dit tijdschrift woest door het vertrek gooien, maar daar blijft het meestal bij. Het doet dus *deugd aan 't hert* wanneer we een personaliteit zover krijgen dat hij de pen ter hand neemt. Schrijven is immers beter dan met papier smijten.

Na lezing blijven we echter verweesd achter: wát is het eigenlijk dat de minister hier wil rechtzetten? Wellicht zal ook de lezer zich die vraag gesteld hebben.

In ons betreffende *opiniestuk* staat inderdaad dat de minister gezegd heeft dat men een sector wel mag bevriezen op de globale capaciteit, maar niet op eenheden. Dat is niet helemaal juist, zo stelt Van Rompuy. Correct is wel: *'men bevriest een sector niet op de eenheden, maar op de globale capaciteit.'* We hebben, echt waar, ons best gedaan om het onderscheid in betekenis van die twee zinnen te doorgronden, maar we slaagden daar uiteindelijk niet in. Wij citeerden niet, maar schreven met onze eigen woorden wat de minister zei. De lezer kan nu zelf zien dat we daarbij vlak op zijn letterlijk uitgesproken tekst zaten. Onze woordvolgorde is anders (en wij schrijven ergens 'mag' en laten ergens anders 'de' weg), maar dat kan voor een drukbezet man toch geen reden zijn om in zijn pen te kruipen?

De zin waar Van Rompuy blijkbaar belang aan hecht, kan, zo vervolgt hij, niet los gezien worden van een maatregel van zijn federale collega Pinxten. Hebben wij dan een andere indruk gegeven? Neen, want de tegenspraak tussen de twee ministers was (ook in HVB) zowat het onderwerp van de dag. En dan komt

het. Opeens vloeit uit de ministeriële pen volgend zootje: *'Kortom in mijn toespraak werd de nadruk gelegd op de vergunningen in relatie tot de rederijen en niet op het aantal vaartuigen. Alleen de rederijen kunnen handelend optreden m.b.t. de vergunningen en maken economisch gesproken de sector uit; de vaartuigen zijn slechts middelen voor economische bedrijvigheid.'*

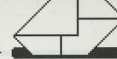
Die jezuitische spitsvondigheden begrijpen we wel. Zo ook begrijpen we dat het bijvoorbeeld de caféuitbatingen zijn die in aanmerking komen voor het verkrijgen van tapvergunningen en dat de café's... *'slechts' de plaatsen zijn om onze dorst te lessen.* Maar stel dat de globale capaciteit van het Vlaamse caféwezen van overheidswege beperkt wordt tot een klein aantal kubieke meters (zoals de Vlaamse vloot beperkt werd tot een klein aantal brutoton). Wat gebeurt er dan als een klein aantal caféuitbatingen tapvergunningen verzamelt om zodoende grotere cafés uit te baten? Een aantal cafés zou dan zonder tapvergunning komen te staan. En dat kan niet, want het is zoals Bobejaan Schoepen het inder tijd al zong: niets is zo erg als een café zonder bier. De cafésector zou ineenschrompelen. Of de cafés zelf *'economisch gesproken de sector uitmaken'* of niet, verandert daar niets aan.

Ik hoop dat de toon en de bewoordingen van het voorbeeld uw administratie ook dit keer niet vreemd in de oren klinken. Misschien maakt het haar dan uiteindelijk toch duidelijk dat een beleid dat *het aantal vaartuigen in het midden laat*, òf bijzonder cynisch is, òf waardeeloos... maar dat laatste zegden wij de vorige keer al.

Ach, u hoeft het allemaal niet persoonlijk op te nemen. Over een Minister van Verkeer die *zijn standpunten stoelt op een analyse* die gemaakt werd door de verenigde autodistributeurs zouden wij hetzelfde zeggen. Verder weten wij wel dat men zegt dat het landbouwbeleid eigenlijk uitgestippeld wordt op de Boerenbond, maar ook dat zou ons niet beletten om daar een gelijkwaardig opiniestuk over te schrijven.

Wat we zeggen willen: wie de prentie heeft héél de visserijbevoegdheid op zijn bureau te krijgen, doet er goed aan zijn standpunten met zelfgemaakte analyses te onderbouwen.

Flor Vandekerckhove

Brieven

Brieven bestemd voor deze rubriek worden naar de redactie verstuurd: HVB, Dorpstraat 121 te B-8450 Bredene. Publicatie houdt niet in dat het blad de maning van de brieveschrijver deelt. Anonieme brieven worden niet gepubliceerd. De redactie behoudt zich het recht voor brieven te redigeren en ook in te korten

Liliane Saudemont

Met belangstelling las ik uw artikel over de Vlaamse visserin Carine Verleene. Daarbij viel mij het kaderstuk op over Liliane Saudemont. Het bracht bij mij oude herinneringen naar boven.

In 1961 was ik persfotograaf en in die functie maakte ik reportages voor de Belgische bladzijden van Marie Claire - Paris Match. Omdat er in Le Soir Illustré een reportage over Saudemont verschenen was, wilde de redacteur van de 'pages belges' ook een reportage over deze visserin.

Met de Parijse mederedacteur trok ik dus van Brussel naar Oostende. Daar zochten wij de boot op waar Liliane — alias Leon — op werkte. Maar Liliane wilde zich niet tonen en bleef in de machinekamer. Waarna de vissersboot afvoer. Wij

bleven daar in volle winter staan tot tien uur 's avonds. Dus besliste de Parijse redacteur dat we maar in Oostende de nacht moesten doorbrengen. We zochten vervolgens een chic en zeer duur restaurant op (want de rekening was toch voor Parijs), waarna we elk een even dure kamer huurden. Gedurende twee dagen hebben we vervolgens in een klein café op de Visserskaai op Liliane gewacht. En op het einde van de tweede dag hebben we twintig seconden (!) met haar mogen spreken. Ik herinner me vooral dat ze zeer kwaad op ons was.

Uiteindelijk kocht Paris Match Marie Claire de foto's af van Le Soir Illustré en plakte er een verschrikkelijk flauw artikeltje (op z'n Parijs') tegenaan.

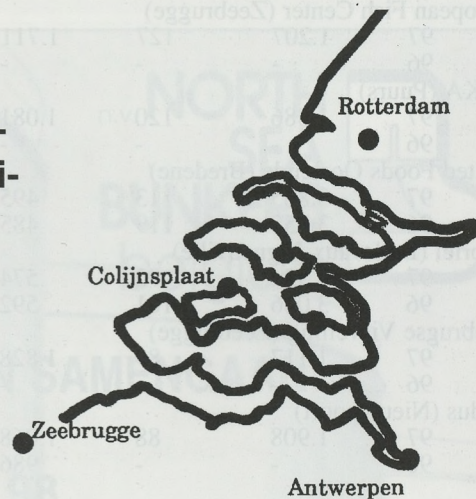
R. Ceuppens, Brussel

N.v.d.R.: De brief van Ceuppens laat uitschijnen dat Liliane Saudemont meer dan een keer ter visserij gevaren is. Kan iemand ons zeggen of Liliane Saudemont al dan niet regelmatig ter visserij trok? Had zij een monsterboek? is Carine Verleene dan toch de tweede Vlaamse visserin van de XXste eeuw?

kwaliteitsvis en garnalen uit Colijnsplaat

Voor de handelaar die staat op eerlijke kwaliteit en daar een eerlijke prijs voor over heeft

De vismijn gespecialiseerd in kwaliteit van kleine (euro)kotters

Voor de aanvoerder die kwaliteitszorg beloofd wil zien

Gemeentelijk Vismijnbedrijf Colijnsplaat

Tel 00 31 11369 5383 - (F. Lokerse) - Fax 00 31 11369 5229

Visbedrijven in de TOP 5000

De jaarlijkse Top 5000 van het financieel-economisch magazine *Trends* is opnieuw verschenen. De uitgave bevat de rangschikking van de 5.000 (in werkelijkheid 5.468) grootste

privébedrijven (volgens omzet in 1997) in ons land. We zochten de bedrijven uit de vissector op en voegden ze toe aan de resultaten van de vorige jaren. Al verschillende jaren publiceert

HVB deze tabel.

In de *Top 5000 '97* komen 23 bedrijven uit de vissector voor. Ze vertegenwoordigen een omzet van 21 miljard frank en zorgen voor 906 arbeidsplaatsen. (gw)

Visverwerkende bedrijven in Top 5000

(rangschikking volgens toegevoegde waarde)

Jaar	Plaats in Top 5000	Toeg. waarde	Omzet in milj. fr.	Expl. result. milj. fr.	Netto winst/verlies	Cash flow	EV/VV Fin. onafh.	Cur. ratio	aant. pers.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1. Pieters Visbedrijf (Brugge)									
97	517	650	3.840	52	29	117	39.5	1.0	303
96	508	728	3.545	92	140	223	47.9	1.2	279
2. Morubel (Oostende)									
97	1.163	416	1.811	131	98	146	139.1	4.1	118
96	1.149	253	1.679	35	18	78	182.2	4.8	113
3. European Fish Center (Zeebrugge)									
97	1.207	127	1.711	7	- 10	22	11.5	1.2	50
96	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ATKA (Puurs)									
97	1.886	120	1.081	29	0	39	14.4	1.1	31
96	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. United Foods Oostende (Bredene)									
97	3.865	113	495	5	- 14	14	42.6	1.0	59
96	3.755	119	485	17	1	24	36.7	1.1	61
6. Gabriel (Bellevaux-Ligneuville)									
97	3.354	92	574	17	2	19	29.9	1.1	49
96	3.086	101	592	20	2	28	34.3	0.9	47
7. Zeebrugse Visveiling (Zeebrugge)									
97	1.117	89	1.828	5	0	19	31.3	0.9	57
96	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Gadus (Nieuwpoort)									
97	1.908	88	1.068	7	0	13	25.5	1.1	32
96	-	-	986	3	- 4	8	21.8	1.0	-

N.V. HOSTYN

De zaak langs de Belgische kust waar de visserij terecht kan voor alle sanitaire en verwarmingsproblemen

Voor een vlugge bediening!

Fortstraat 27, Oostende - Bruggelaan 12, Bredene

Tel.: 059 / 32 31 80 - Fax: 059 / 32 47 28

9. All Freez (Maasmechelen)										
97	4.219	83	448	12	5	19	20.1	1.2	41	
96	3.901	93	467	14	5	22	20.4	1.2	43	
10. Hottlet Frozen Foods (Kontich)										
97	2.228	82	896	58	12	18	34.5	1.3	8	
96	2.232	60	838	40	5	11	28.9	1.3	8	
11. Setraco (Oostkamp)										
97	2.846	58	688	41	17	20	17.4	1.3	4	
96	3.470	28	529	20	5	9	10.3	1.2	3	
12. Mar Products (Brussel)										
97	2.626	51	757	26	1	13	23.4	1.2	6	
96	2.880	44	645	28	1	8	24.1	1.2	8	
13. Vandermaesen (Heusden-Zolder)										
97	2.934	50	664	5	1	8	23.2	1.0	28	
96	2.840	50	654	5	4	12	15.5	1.0	33	
14. Galana (Waregem)										
97	3.092	42	625	18	6	17	31.4	1.6	7	
96	3.775	31	483	11	2	11	28.5	1.7	6	
15. De Jager (Antwerpen)										
97	4.711	42	393	- 2	- 1	7	76.7	1.5	25	
96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
16. Paulus Henri en Zonen (Zeebrugge)										
97	2.226	41	897	4	- 1	14	3.7	1.0	13	
96	3.162	29	579	12	2	6	6.1	1.0	5	
17. D.B. Vis (Zeebrugge)										
97	4.712	41	393	3	2	8	9.7	0.9	12	
96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
18. Verbiest (Antwerpen)										
97	4.387	37	427	- 1	- 1	7	25.7	1.0	28	
96	-	-	340	- 1	1	5	26.7	1.0	-	
19. Management and Trading (Rotselaar)										
97	2.825	34	691	19	- 1	6	27.6	1.2	5	
96	3.358	30	545	20	0	2	7.9	1.0	6	
20. Pittman Seafoods (Zeebrugge)										
97	4.072	32	465	5	5	8	18.3	1.2	3	
96	4.448	26	404	14	5	8	14.2	1.2	3	

* Mazout voor verwarming

* Gasoil en marine fuels

* Oliën en vetten

* Alle petroleumprodukten

NV NORTH SEA BUNKERS

BIJ WIE KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN SAMENGAAN!

Peraltastraat 9 - 8000 Brugge

Tel.: 050/32 13 31 - Fax: 050/32 12 98

n.v. **NORTH
SEA
BUNKERS**
belgium

21. Promaritimes (Brussel)									
97	4.852	29	378	1	0	4	14.8	1.1	24
96	-	-	283	0	-1	0	37.6	1.3	-
22. Seafood Internationam Traders (Testelt)									
97	4.008	27	474	12	6	10	19.3	1.0	3
96	5.173	21	337	1	2	6	18.4	1.0	2
23. Maxi Fish (Brussel)									
97	4.672	26	396	7	3	5	24.1	1.2	-
96	5.248	27	331	7	3	7	30.0	1.3	14

Visbedrijven die op het ogenblik van het afsluiten van de samenstelling van de "Top 5000" geen balansen of jaarrekeningen hebben neergelegd voor het jaar 1997:

Huyseune R. (Zeebrugge)									
96	2.783	107	667	1	-1	13	11.1	0.9	73
95	2.788	117	653	12	1	17	12.3	1.0	79
La Couronne (Oostende)									
96	5.366	74	324	4	2	15	54.6	1.2	53
95	5.171	77	334	0	-4	14	43.8	1.1	55

(1) Naam en vestigingsplaats van de onderneming

(2) Plaats in de Top 5000 op basis van het omzetcijfer

(3) Toegevoegde waarde in miljoenen frank

(4) Omzet in miljoenen frank

(5) Courant exploitatieresultaat van het boekjaar in miljoenen frank, onafhankelijk van het financieel en/of buitengewoon resultaat

(6) Netto winst of verlies (-) in miljoenen frank na belastingen

(7) Cash flow in miljoenen frank

(8) Verhouding eigen vermogen (EV)/vreemd vermogen (VV) of graad van financiële onafhankelijkheid.

De verhouding eigen vermogen-vreemd vermogen toont de financiële onafhankelijkheid van een onderneming. Hoe kleiner het cijfer, hoe groter het financiële risico. Een kwaliteitsbedrijf heeft weinig of geen langetermijnschulden. De groei wordt zoveel mogelijk uit het eigen vermogen gefinancierd. In geval van moeilijkheden zorgen de eigen middelen voor een buffer. Schulden op termijn moeten daarentegen altijd afgelost worden, ongeacht het resultaat.

(9) Current ratio

De current ratio (CR) is de verhouding tussen de tegoeden op korte termijn en de kortetermijnschulden. Het cijfer toont de liquiditeit van de onderneming. Een CR gelijk of groter dan 1 geeft een positief bedrijfskapitaal aan, dwz dat de onderneming over liquide middelen beschikt. In de CR kleiner dan 1 dan is het bedrijfskapitaal negatief.

Financiële analisten spreken van een kerngezond bedrijf als de CR minsten 2 bedraagt. Dat betekent immers dat het bedrijf op korte termijn minsten tweemaal zoveel geld tegoed heeft als op korte termijn aan schulden moet worden betaald.

(10) Aantal personeelsleden

VOOR EEN EFFICIËNTE OPLOSSING VAN AL UW VERZEKERINGSPROBLEMEN

CV HULP IN NOOD

ONDERLINGE VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJ VOOR VISSERSVAARTUIGEN

H. BAELSKAAI 27 8400 OOSTENDE

TEL. (059) 32 16 89 FAX (059) 32 26 17

GSM (0477) 42 55 68 (24u op 24u bereikbaar)

VOORDELIGE CASCO & MOTOREN-PREMIE

WIJ BEMIDDELEN BIJ EEN EERSTE KLAS P&I CLUB VOOR
DEKKING MET O.A. WAARBORGEN TOT US\$ 500.000.000 VOOR

1. LICHAMELIJKE LETSELS AAN DERDEN

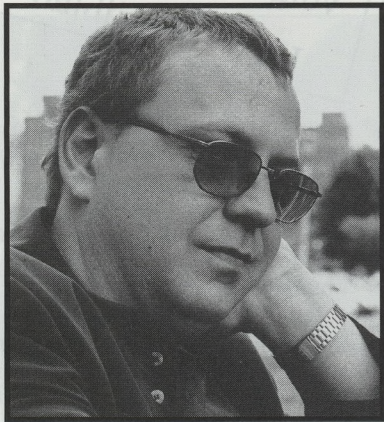
2. POLLUTIESCHADE

IN SAMENWERKING MET DSV BELGIUM NV (CDV 10455)

VOOR

BRAND - AUTO - ARBEIDSONGEVALLEN - PERSOONLIJKE ONGEVALLLEN -
HOSPITALISATIE - BA GEZIN (FAMILIALE) - BA UITBATING - YACHTING
EN PLEZIERVAART - RECHTSBIJSTAND - REISBIJSTAND - ENZ.

TUSSEN SCHIP & KAAI

Voilà, beste collega-visser, lezers van HVB, we hebben alweer een jaar in de peilloze diepten van de geschiedenis gedumpt. Met een vingerknip en een diepe zucht is 1998 aan ons voorbij gevlogen om onverbiddelijk plaats te maken voor het allerlaatste jaar van een millennium van etnische, taalkundige, industriële, politieke en technologische revoluties. Revoluties die de kiem droegen van deze hypermoderne, explosieve maatschappij.

De wereld is mijn dorp en er wonen zes miljard mensen in (een cijfer dat jaarlijks nog met honderd miljoen groeit.) De West-Europese grenzen worden overspoeld door immigranten. De analogie met het einde van de 4de eeuw bewijst dat de geschiedenis zich herhaalt. Een stroom van Goten, Franken, Vandalen, Angelen en Saksen emigreerde naar onze streken in het toenmalige *Romanum Imperium* en bezorgde het regime de nodige moeilijkheden. Uiteindelijk brokkelde het rijk verder af en zette een mengelmoes van culturen de geschiedenis verder. Laten we onszelf niets wijsmaken. De wereld is geen dorp. De overbevolking zet ons verplicht aan tot solidariteit en verdraagzaamheid (lees: belastingen) maar meer dan idyllische leuzen zijn dat niet. De kloof tussen de rassen, klassen en standen is te frappant aanwezig.

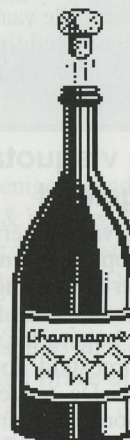
Wanneer we vanuit deze ruimtelijke blik *inzoomen* op ons dierbaar (?) België, dan is 1998 vlug samengevat: de Politieke Cham-

pions League! De partijtjes blufpoker, het touwtje-trek, de armworstelingen en het om-ter-verst-plassen-spel. De interne onenigheid van de partijen, de ON-verdraagzaamheid, de intriges vierden hoogtij (of zouden er voor dat sprankelnagelnieuwe 1999 verkiezingen gepland zijn?). Het politiek theater dat de Belgen een jaar lang mochten aanschouwen (bijna had ik geschreven: genieten) werd opgevoerd als een slecht gemaakt drama, een *'the good, the bad and the ugly-performance'* waarin *'the good'* de oppervlakkige bijrolletjes kreeg, *'the bad'* naar een groter universum (Europa) weggepromoveerd werd en *'the ugly's'* the hoofdact voor hun rekening namen. Kaartjes voor deze voorstelling werden uiterst duur betaald en lieten de toeschouwers met een sociale kater achter... Menigtes stormden chaotisch drummend de schouwburg uit en stootten om de hoek op het winkeltje van de hoop. De uitbater ervan had net zijn uitgerafelde gesplote sandalen verruild voor een spiksplinternieuw paar schoenen van 200 frank. Hij vertelde aan iedereen die bij hem een doekje voor het bloeden kwam kopen dat het zo goed ging in de commercie. De eerste tekens van recessie hadden zich nochtans alweer gemanifesteerd en iedereen wou dergelijke doekjes kopen voor ze schaars en duur werden. De winkelier was *ever so happy*. Witte, zwarte, rode en groene doekjes vlogen over de toonbank. Razend bestormde de menigte daarna de Welriekende Dreef, brak takken van de bomen, schreef slogans op de doekjes en bond ze aan de takken. De Wetstraat, het Vlaams Parlement, het Koninklijk Paleis en de Lambertmont werden belegerd. Onder het roepen van weinig vleiende leuzen werden de kleurige vlaggen woest heen en weer gezwaaid: de groene en de rode oproerlingen eisten werk, de witte wilden zelf in de politiek, de zwarte protesteerden omdat protesteren nu eenmaal IN was in 1998. De politieke acteurs kropen op hun daken en scandeerden luid dat er géén reden was tot paniek. Immers, zij zouden de problemen wel oplossen wanneer die zich stelden. Maar ze werden schamper

weggehoond. De natie ejaculeerde wanhopig haar frustratie naar de leidinggevende (lijdinggevende?) klasse. Ministers moesten aftreden en het nut van het dure koningshuis werd in twijfel getrokken. Het gepeupel moest dringend gesust worden, dus werd een belangrijke toegeving gedaan: voortaan mocht het individu zelf beslissen naar welke kerk zijn belastinggeld moest gaan. Driewerf hoera!...

Maar laat deze gedramatiseerde beschrijving van het socio-politieke landschap in België mij er niet van weerhouden, waarde lezer, om u het beste te wensen voor 1999. Giet water op de economische wortel van de visserij. Laat onze sector bloeien en productieve vruchten dragen. Laat dit laatste jaar van dit era, met zijn goede vooruitzichten, zijn FIVA-steun, zijn goede vangstprognoses en zijn nieuwbouwprojecten een geslaagde apotheose vormen van wilskracht, doorzettingsvermogen en succes. Want hoe zwaar de golftoppen ook verzinken in de golfdalen, mysterieuze krachten stuwen ze steeds weer omhoog, naar nieuwe, bruisende pieken van ongekende hoogten. Die mysterieuze krachten, dat zijn u en ik: de vissers zelf. Aan de sceptici onder u wens ik vooral een geslaagd nieuwjaarsfeest, een koppel eksterogen en een lompe danspartner, zodat het eens goed zeer doet. Bye.

Philippe Godfroid

Alle slachtoffers N.52 Sea Hunter begraven

Alle slachtoffers van de scheepsramp van 8 oktober op de Oost Dyck Bank zijn nu ten grave gedragen. De ramp kostte het leven aan de vierkoppige bemanning van de N.52 *Seahunter*. Het stoffelijk overschot van de laatste vermiste, de 24-jarige matroos *Gregory Sailliau*, spoelde twee maanden na het ongeval aan op het strand van Oostduinkerke. Vermoedelijk zat het lichaam klem in het wrak en kwam het vrij bij het lichten van het schip. De berging gebeurde op verzoek van het gerecht van Veurne en op kosten van de Staat. Een grondige expertise van het wrak heeft geen enkele aanwijzing opgeleverd over een aanvaring met vluchtmisdrijf. Op grond van die conclusies werd beslist het gerechtelijk onderzoek af te sluiten. De Onderzoeksraad voor de Zeevaart zal zich nog over het dossier buigen en wellicht een advies formuleren om dergelijke drama's te voorkomen. Een van de conclusies zal ongetwijfeld zijn dat de plaatsing van een automatisch alarmsysteem als GMDSS (vanaf 1 februari 1999 verplicht) aan boord van alle vaartuigen geen overbodige luxe is. Reddingsoperaties kunnen dan veel sneller op gang komen en levens redden. (gw)

Europese visquota vastgelegd

De EU-ministers van Visserij hebben in de nacht van 17 op 18 december een akkoord bereikt over de omvang van de toegestane vangsten voor 1999. Het compromis leverde iets hogere tac's op dan de hoeveelheid voorgesteld door de Europese Commissie. De toegestane tongvangst in de Noordzee bedraagt 22.000 ton (waarvan 75 % of 16.550 ton voor Nederland), een verhoging van 2.900 ton.

In het Bristol-Kanaal en in het oostelijk gedeelte van het Engels Kanaal mag respectievelijk 960 en 4.700 ton tong gevangen worden. De scholtac werd verhoogd tot 102.000 ton (+ 15.000 ton), waarvan 7.400 ton voor België, een stijging met 1.700 ton. De vangst van kabeljauw op de Noordzee wordt gehandhaafd op 132.400 ton. In het Engels Kanaal en de westelijke wateren mag 19.000 ton kabeljauw worden opgehaald. Een gedetailleerde lijst van de Belgische quota verschijnt in ons volgend nummer.

Golf van Biscaje pas open op 1 april

De Quotacommissie heeft geadviseerd om geen visserij in de Golf van Biscaje toe te laten tot 31 maart. Pas vanaf 1 april kunnen Belgische vissersvaartuigen tong ophalen in de Golf. Vorige jaren gebeurde dat in twee perioden. De reders die interesse betonen voor deze visserij moeten een speciaal document aanvragen. Of ook de reders die vooral in de eerste periode Golfvisserij geïnteresseerd waren kandidaat zijn voor de eenmalige Golfperiode is niet helemaal zeker. Voor een aantal kandidaten blijkt alleen de eerste periode rendabel te zijn.

Duurdere verzekeringen

De verzekeringsmaatschappijen voor vissersvaartuigen leggen de rederijen dit jaar strengere voorwaarden op. Er zal een

Volgende maand in
Het Visserijblad

* **Alles wat u wel wilde weten, maar niet durfde vragen over het *Fonds voor Arbeidsongevallen* in de visserij**
* ***Bemanningsproblemen*, ook in de Nederlandse visserij**
* **Vlaamse visserij: *het imago* verbeteren of *de werkelijkheid*?**
* **HVB-index 1998. Een overzicht van alle artikelen die in 1998 in HVB verschenen zijn, gerangschikt volgens onderwerp.**

critischer controle van de schadegevallen plaatsgrijpen en de premies worden verhoogd. Een en ander zou het gevolg zijn van een groot aantal fraudegevallen bij het indienen van schadeclaims. De verzekeraars vermoeden dat bij een derde van de te betalen schadevergoedingen sprake is van gesjoemel. Daarenboven zullen de rederijen verplicht worden een strict onderhoudsprogramma voor de vaartuigen uit te voeren. De laatste maatregel wordt ingegeven door het vermoeden dat veel rederijen hun vaartuigen slecht verzorgen.

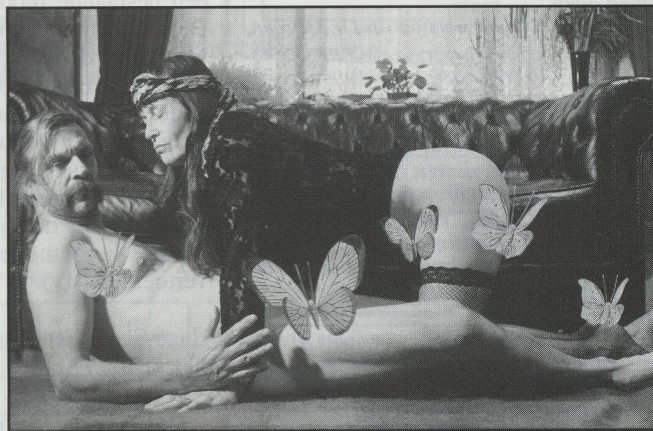
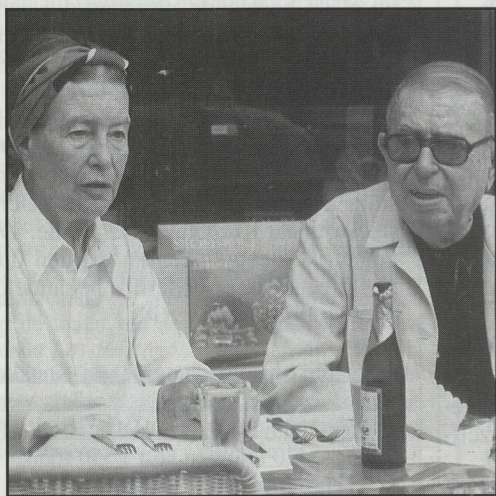

Vooruitdenken is klaar zijn
om te betalen in Euro

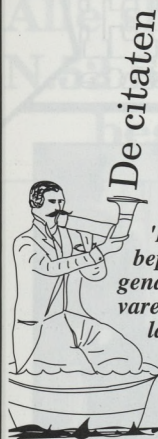
Wij geven de toekomst alle kansen

DE LAATSTE VUURTORENWACHTER

voor mensen met een wak hart en een kwaak karakter

In zijn bekommernis om de visserij een positief imago te bezorgen, wil De Laatste Vuurtorenwachter enige maanden ophouden met klagen & zagen. De polemiek moet derhalve zwichten voor enige goedgeplaatste publicaties & publieportages. Deze moeten dan weer ruchtbaarheid geven aan een kunsttentoonstelling waarvan de opbrengst volledig naar de schrale kas van uw lijfblad HVB zal gaan. De tentoonstelling gaat door van **14 mei tot 6 juni** in de bekende Oostendse galerij De Peperbusse. Het kunstenaarscollectief PIAS zal er tekeningen, foto's, schilderijen en beeldhouwwerken tentoonstellen onder het motto: 'Ons imago is even goed als dat van een ander'. Vandaar ook de treffende gelijkenis tussen de foto's links en rechts die hierboven afgedrukt staan. Wat je hem?! (Op de foto's links, van boven naar onder: in de eighties rocken Bruce Springsteen en Patti Scialfa een kleine aan elkaar; Simone de Beauvoir en Jean-Paul Sartre verzorgen de innerlijke mens in café de Flore; Ilona — Cicciolina — en Jeff Koons maken in de jaren negentig neuken tot kunst. (Wordt vervolgd!)

De citaten
'Integratie [van de sportvis- sers] zou ook de springplank kunnen zijn voor jonge vis- sers om met een minimale in- vestering in het beroep te stappen (...)'

Manu Desutter in
Het Nieuwsblad, 01.10. '98

'Het is daarbij triest te zien hoe bepaalde reders en schippers/eigenaars (doch niet de overige opvarenden) profiteren van de malaise, waarin collegae verkeren. De quota zullen op deze manier steeds meer ontaarden in een soort pensioenregeling voor reders, die door de jongere genera- tie moet worden betaald. Een gevolg is ook dat de kansen op een goede toekomst in het bedrijf voor jeugdige, enthousiaste en vak- bekwame visserlui, die niet over een goede kruiwagen (met quotum) beschikken, aanzienlijk worden beperkt. Zij zullen hun heil vroeg of laat elders moeten zoeken, wat voor de bedrijfsdag op langere termijn een slechte ontwikkeling is.'

N. Blok in *Maritiem Nederland IV* 1997.

'De Rederscentrale (...) blunderde finaal toen ze Marie-Jeanne Becaus-Pieters van de ZV een forum gaf om haar PEFA-project voor te stellen. Je zou nog enigszins begrip kunnen opbrengen als dit beperkt bleef tot het geven van informatie. Maar dit was duidelijk niet het geval. Aangespoord door de aanwezigheid van vele reders en van heel wat prominente Europese geïnteresseerden, ontaardde het al meteen in een plat verkoopsgesprek, meer nog, op den duur bleef je zitten met het wrange gevoel dat het congres gemanipuleerd was door de ZV (...)'

E.F.J.K. in *Visactua*, VI 1998.

'De privatiseringen van de laatste jaren zijn op een hemeltergende manier gebeurd. Ze hebben de kroonjuwelen uitverkocht onder de marktprijs, grote financiële groepen uit binnen- en buitenland konden hier koopjes komen doen.'

Guy Verhofstadt in *De Morgen*,
9 mei 1998.

'Niettemin heeft de daling van het aantal vissersvaartuigen directe gevolgen voor de tewerkstelling aan boord. Jaar na jaar vermindert het aantal vissers. Ook de aanverwante secundaire secoren, met name de visveilingen en de vishandel, en de toeleveringsbedrijven in de tertiaire sector, inclusief de scheepswerven en de havenin- frastructuren, ondergingen drastische wij- zingen.'

Gouverneur Breyne
op het congres van de Rederscentrale.

'Krap veertig procent van de Urker kotter- vloot vist anno vandaag onder buitenlandse vlag. Negentig kotters hebben nog UK op de boeg staan, terwijl Urker ondernemers met in totaal 53 schepen onder Britse, Belgische en Noorse vlag varen.'

Visserijnieuws, 20 november 1998.

'Verder vinden [de biologen] Lindeboom en Fonds het de moeite waard om ten behoeve van effectieve overheidsmaatregelen de Noordzee te maken tot de dertiende provin- cie van Nederland.'

Visserijnieuws, 22 mei 1998.

Nieuwsblad van de Kust lit- erair vereeuwigd

In 'Het laatste bed', een recent gepubli- ceerd verhaal van Hugo Claus, verblijven Emily en Anna aan de Belgische kust in het hotel Luxor. De twee geliefden wil- len er radicaal een einde aan maken en besluiten daar samen zelfmoord te ple- gen. Tijdens dat verblijf duikt een jour- nalist van het *Nieuwsblad van de Kust* op die Emily wil interviewen. De lesbiennes zijn namelijk Bekende Vlamingen gewor- den nadat Anna in het tele- visieprogramma De Andere Kant (!) ver- teld heeft over haar liefdesrelatie. De journalist ziet de krantenkoppen al voor zich: 'ZONDERLING LIEFDESNEST IN HET HOTEL LUXOR' en 'DE TWEE VERMALEDIJDE VRIENDINNEN'.

Het *Nieuwsblad van de Kust* is het inmid- dels van de markt verdwenen weekblad dat indertijd door HVB-stichter Pros Van- denberghe gedragen werd. Het heeft nu onverwachts nog een onuitwisbare plaats in de literatuur gekregen. Hugo Claus, Vlaanderens grootste levende schrijver, heeft dit zusterblad van HVB ver- eeuwigd.

Ook de twee vriendinnen zelf werden trouwens door de werkelijkheid geïnspi- reerd. Claus dacht bij het schrijven aan 'Soeur Sourire', een Belgische non die in- dertijd grote bekendheid verwierf toen ze met een lied ('Dominique nique nique') de top van de hitparades haalde. Later verliet ze het klooster om samen met haar vriendin te gaan samenwonen. Moege- tergd pleegden de twee uiteindelijk zelf- moord.

Vraag is of Claus ook zijn journalist op een bestaande reporter gebaseerd heeft. De beschrijving doet ons enigszins aan Marc Loy denken (die vandaag voor De Zeewacht BV's interviewt die in Oost- ende verblijven), maar die was nog te jong toen het *Nieuwsblad van de Kust* zijn, laat ons zeggen, triomfen vierde. Wie wel in aanmerking komt is Herman Moerman die destijds kind aan huis was bij alle beroemdheden die aan de kust vertoefden. (fv)

Hugo Claus, Het laatste bed, een verhaal, De Bezige Bij, 77 blz.

Studie over strandvisserij

De *Beheerseenheid Mathematisch Model van de Noordzee* publiceerde een studie over de strandvisserij aan de Belgische kust. Het rapport telt 24 bladzijden en is verlucht met talrijke foto's.

In haar besluit zegt BMM dat de strand- visserij wat haar betreft als recreatie be- houden kan blijven. Wel 'lijkt een verbod op warrelnetten opportuun (...) Fuiken en platte netten vormen een goed alterna- tief voor de warrelnetten van de recrea- tieve visser (...)'

We herinneren de lezers eraan dat HVB onlangs nog een uitgebreide reportage over de Vlaamse strandvissers gepubli- ceerd heeft (HVB XI 1998, p. 8-11). (fv)

'Strandvisserij en visserij met vaste netten aan de Belgische kust' is een rapport van een studie uitgevoerd in het kader van het EC-LIFE NATURE project ICCI (Integral coastal Conservation Initiative) AMINAL afd. Natuur, BMM, Natuurreservaten vzw, en WWF (World Wide Fund for nature. Meer info bij BMM-Meetdienst Oostende. Tel.: 059 / 70.01.31 / fax 059 / 059 / 70 49 35 / http://www.mumm.ac.be / Email: bmmost@mumm.ac.be.

Van Heist en meer

De historische gids voor Knokke-Heist- Westkapelle en Ramskapelle van Danny Lannoy is een mooie aanvulling op al de bestaande uitgaven die aandacht hebben voor dit hoekje in West- Vlaanderen. De teksten (vier talen) en de foto's zijn bijzonder verzorgd.

Elk van de vernoemde gemeenten krij- gt een afzonderlijk overzicht. Op zichzelf is dat al merkwaardig, want sinds de fusie gaat de meeste aandacht steevast naar Knokke en Het Zoute. De landelijke deelgemeenten worden dus nogal eens stiefmoederlijk behandeld. Niet zo bij Lannoy. (jd)

'Terugblik, historische gids van Knokke- Heist-Westkapelle en Ramskapelle' werd uitgegeven bij De Distel. Het boek telt 319 pagina's, 470 foto's en kost 1.550 frank.

Het kerkje van Ensor

Freddy Dufait publiceerde een boek dat een totaalproject genoemd mag wor- den. Aan de hand van foto's, documen- ten, maar vooral van schilderijen en grafisch werk maakte hij een overzicht van de ontwikkelingen aan, in en rond de Duinenkerk van het Oostendse Mariakerke. Het kerkje is niet alleen merkwaardig omdat de beroemde Boel onder de toren gewoond heeft of omdat Ensor er begraven werd; honderden kunstenaars hebben in de loop van de jaren het gebouw en de omgeving vereeuwigd. Meteen hebben ze Dufait geleerd hoe zijn studieonderwerp ('in en om het kerkje...') er in de loop der jaren anders ging uitzien.

'In en om het kerkje van James Ensor, de Onze-Lieve-Vrouw-ter-Duinenkerk te Mariakerke' van Freddy Dufait werd uit- gegeven door Van de Wiele. Het boek telt 144 pagina's en ca. 150 illustraties waarvan vele in kleurendruk. 1.595 frank. Verkrijg- baar in de boekhandel.

Hubert, de man die een nieuwe passie vond

SINDS JAAR EN DAG trekt Juul De Vocht langs Vlaamse wegen op zoek naar oudgedienden die de vissersgemeenschap kleur gegeven hebben... en die dat vandaag eigenlijk nog altijd doen. Op die zoektocht komt hij vandaag Hubert Deman tegen, een schipper-reder op rust die de visserij vanaf zijn negende in de Bredense Ibis ingelepeld kreeg.

Die eerste vissersopleiding wordt vandaag, meer dan een halve eeuw later, gevolgd door studies aan de Brugse kunstacademie. Visserij & kunst, een boeiende combinatie die vandaag in Deman tot volle rijpheid aan het komen is.

HUBERT WERD OP 30 oktober 1939 in Puurs (Klein Brabant) geboren, maar lang woont hij daar niet. Moeder Adela Dobbelaere, afkomstig uit een vissersfamilie, keert na het overlijden van haar man vlug terug naar het vertrouwde Heist.

Dat Heist, dat is de visserij. Voeg daarbij het beperkte onderwijsaanbod van die tijd en het wordt duidelijk waarom Hubert rond 1948 naar de Ibischool in Brede ne trekt. Daar leert hij de vrienden kennen die hij later ook op zee

kruist: Hubert Cattoor, Gilbert Derudder, William Demeulenare... Naar goeie Heistse visserijgewoonte wordt hij ook herdoopt: de kleine Deman gaat voortaan als 'Duimpje' door het leven. Dertien geworden zakt hij uit Ibis af naar de Rijksvisserijschool van Heist. 'Een nieuwe ervaring', zegt Hubert daarover, 'Het was er ook wel streng, maar niet zo erg als op Ibis, niet van die aard om te wanhopen. We zaten daar ook al dichterbij het beroep en... bij de vrijheid waar wij toch voor gekozen

De Ibisopleiding wordt vandaag, meer dan een halve eeuw later, gevolgd door een opleiding aan de Brugse kunstacademie.

hadden'.

Na de school is er de vaart. Hubert bleek voor het vissersberoep gemaakt: nooit zeeziek, altijd leergierig... en door zijn kleine gestalte kon hij overal aan en bij, een kwaliteit die gewaardeerd werd. In 1954 gaat hij aan boord van de Z777 *Credo* (Industriemotor van 150 pk/110kW), eigendom van reder *Emiel — Gatjes — Dobbelaere* en schipper *Victor — Klodde — Vantorre*. Drie maanden later schakelt hij over naar de Z.455 *Nirvana* (GM 150 pk / 110 kW) van dezelfde *Dobbelaere*. Aan boord leert hij *André Depaepe* en *Harry Dhont* kennen. Het wordt meteen een kennismaking met de borden- en kustvisserij.

Volgens de toenmalige gebruiken wordt er door de vissers veel van vaartuig gewisseld. In 1955 stapt Hubert aan boord van de Z.63 *Saint Pierre* (Deutz 75 pk/57kW), een schip dat de vis binnenhaalt voor reders *Alphons* en *Oscar Vanthourhout*. Hier krijgt hij de garnaalvisserij onder de knie; tegelijk maakt hij kennis met het aparte gemeenschap die de garnaalvissers altijd al gevormd hebben.

Het uitgebreide monsterboekje van Hubert laat verder een indrukwekkende reeks vaartuigen zien. Deman: *'Ik was klein, taai, nooit zeeziek en altijd ter beschikking'*. De Z.422 *Jeannine André* van *Leon Adams*; de Z.501 *Leopold-Raymonde* van *Theodoor Neyts*, later van *Victor Ackx*... In 1958 krijgt Hubert promotie en mag als matroos aanmonsteren. Hij krijgt vaart op de Z.507 *Jacolina* (Industriemotor 120 pk / 90 kW) van *Frans — Sisse — Ackx*. Deman leert daar aan boord een van de betere schippers kennen. *'Niet dan lof voor Fred Deduytsche. Bekwaam en ernstig man, met veel aandacht voor de bemanning en zeker voor de jong-*

sten. *Fred spaarde zijn kennis niet, maar gaf ze aan ons door, wat een zeldzaamheid was in het beroep.*

En de reeks gaat verder: Z.733 *Heldenhulde* (Deutz 100pk/75 kW) van reder *Constant — Vande Bels — Vantorre*; Z.551 en Z.445 *Marine* van reder *Petrus Latruwe* waar *Frans Vantorre* twee jaar zijn schipper is.

Je bent jong en je vist wat

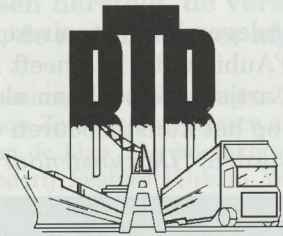
Hubert is jong, heeft dromen en plannen, wil meer uit zijn vissersbestaan halen. In 1961 gaat hij weer naar school en volgt er de

ZEEVISSERS - VISBEWERKERS -
HAVENARBEIDERS - ZEELIEDEN
EN BINNENSCHIPPERS - CIWLT-

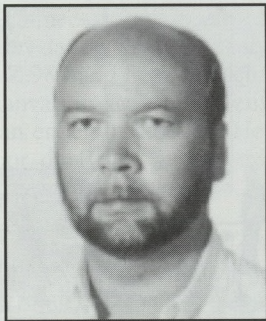
Maritiem

VOOR AL UW PROBLEMEN

WENDT U TOT DE

Secretaris

ZEEMANSBOND

ABVV

OOSTENDE - VEURNE -
DIKSMUIDE

Jules Peurquaetstraat 27

Oostende

Tel.: 059/55 60 85

Fax: 059/70 51 33

BRUGGE

Kustlaan 176

Zeebrugge

Tel.: 050/54 47 15

Fax: 050/54 42 53

lessen voor het behalen van het brevet van schipper 2de klasse. Op het examen in de Zeevaartschool van Oostende slaat de faalangst echter toe. Een 'dood moment' tijdens het mondeling examen viskunde levert hem een onvoldoende op. Gelukkig volgt nog de herkansing waar Deman zichzelf moeiteloos doorheen loodst. En de reeks schepen in Huberts monsterboek groeit verder: Z 548 *Flamingo* van *Raymond — Draaier — Claeys*. (Deman: *'Ik herinner me er nog schipper André Van Waes en matroos Jacky De Cock van.'*) In 1963 krijgt Hubert zelf het roer in handen. Hij wordt schipper op de Z 462 *Zeeparel*. Het is reder *Leon — Griesden — Jonckheere* die hem het vertrouwen geeft over het vaartuig (Böhn-Köhlmotor 150 pk / 115 kW).

Straffe kost

Hubert Deman: *'Wie geen schrik had, had er beter wel gehad toen we in die tijd een torpedo uit zee visten. Voorzichtig probeerden we het ding te hijsen, maar er knakte iets! Kuil en torpedo gingen meteen weer de zee in en de boel ontplofte. De klap was geweldig. Al wat aan boord niet vast zat werd*

weggeblazen. Het schip was danig gehavend en we werden naar huis gesleept door schipper Gerard Ackx.'

In 1964 schrijft Deman zich in voor het examen eerste klas: *'Ik herinner me nog levendig de ondervraging van juryvoorzitter Becu. Pijnlijk was het voor mij. Het woordje "koerswijziging" gaf de man blijkbaar genoeg reden om die mondelinge ondervraging in een drie uur durende pijnbank te veranderen.'* Waarna Hubert voor het examen geslaagd was.

Op 21 juni van dat jaar, zo leert ons het monsterboekje, wordt Deman weer schipper aan boord van dezelfde Z 462. Het opgelapte schip is niet meer wat het geweest is. In 1966 wordt hij afgemonsterd. Korte tijd nadien krijgt het vaartuig schipbreuk en vergaat. Volgt de Z 570 *Triton* (ABC 145 pk/109 kW) van weer *Raymond — Draaier — Claeys*. Op dat schip maakt hij de overschakeling mee van borden- naar boomkorvisserij.

Goede hoop

Deman: *'Die bokkennisserij vind ik maar niets en in 1969 ga ik aan boord van de Z 55 'Goede Hoop' (Cummins 150 pk/113 kW). Het vaartuig verraadt zijn naam niet*

Nog zo een

Schipperen en schilderen, het volgt elkaar in Heist graag op, zo lijkt het wel. Stuurman op rust Louis — Grauwen — Vantorre (°1914) nam na vijftig jaar visserij ook het palet ter hand. Bij hem was het dochter Frieda, ook niet onverdienstelijk wanneer ze zich achter de ezel zet, die hem daarbij op weg hielp.

en Hubert koopt deze Z 55 in 1981.

Tot in 1995 voert hij zelf dit vaartuigje. Het is uiteindelijk niet de motor van het schip dat tegen-sputtert, maar de motor van Hubert. *'Hartklachten doen de dokter ertoe besluiten dat ik een punt achter de visserij moet zetten.'* Zoon Kurt voert nu het schip. De visserij werd ook nog aan andere kinderen doorgegeven. Geert kan het niet laten zich er druk over te maken via zijn veelbesproken Maritieme Ombudsdienst. Nog een andere zoon deelt de lakens uit aan boord van een vissersvaartuig. Marc Deman is immers reder-schipper van de Z 27 'Free Bird', een vaartuig dat zich onlangs liet opmerken door een experiment in de inktvisvisserij. Hubert: *'Experimenteren in de visserij is belangrijk. Raymond — Draaier — Claeys was daar een krak in. Die man was altijd op zoek naar verbeteringen. En als hij eenmaal iets op het oog had, was hij er niet meer vanaf te brengen; wat nog niet wil zeggen dat het altijd goed afliep. Zelf heb ik veel geëxperimenteerd met "drielingnetten", je vist daar geen grote hoeveelheden mee, maar je haalt wel een betere kwaliteit boven. Daarbij komt dat je minder sleet aan netten en ander materiaal hebt, minder brandstof verbruikt. Het was een experiment waar subsidies mee gemoeid waren, maar die subsidiezaak is vandaag nog altijd niet geregeld. Erg is dat, want je leert maar met vallen en*

opstaan en je verliest in het begin een pak inkomsten. Maar goed, de Z 55 is er uiteindelijk wel bij gevaren en gebruikt nog steeds dat systeem.'

Een nieuwe passie

Hubert Deman is nu schipper aan de wal en kijkt met genoeg toe wanneer zijn zonen in de vismijn goeie besommingen halen. Als het moet zijn vader en moeder Deman paraat om hen met raad en daad te helpen. In de oude visser-shaven van Zeebrugge vind je hem dan weer voor z'n schildersezal; palet en penseel in de hand. *'Het is een vrijetijdsbesteding die voor mij al een verademing was toen ik nog viste. Want vissen is een hard en veeleisend vissersberoep, en het schilderen bracht rust. Het heeft nu ook een meerwaarde gekregen sinds ik aan de stedelijke academie in Brugge lessen volg. "Van nature" word ik aangetrokken tot landschappen, de zee, de haven, maar in de academie schilder ik nu al drie jaren naar model. Een verrijking is die opleiding voor mij heel zeker.'*

In zijn verzameling konden wij zelf vaststellen dat de schilderacademie zijn vruchten afwerpt. De hobby is passie geworden. We krijgen een rijk kleurenpalet te zien van schilder-visser Hubert Deman die z'n vormgeving driftig aan het zoeken is. Stilaan komt — dat kan haast niet anders — de tijd eraan waarop Duimpje de confrontatie met het publiek tijdens een tentoonstelling zal aangaan.

Tekst Juul De Vocht,
foto's Guido Walters

In Heist zijn er nog die zich door het vissersleven laten inspireren. Een buitenbeentje is Carlos — Daubi — D'Aubioul die iets heeft met met de visserij van toen. De man, die zijn artistieke loopbaan als striptekenaar begon, heeft een eigen visie op het kunstgebeuren dat, zo zegt hij het, vooral niet a-sociaal mag worden. *'De kunstenaar mag het publiek niet uitsluiten. Integendeel, via zijn werk moet hij contact zoeken. Zijn werk moet inhoud krijgen door morele menselijke waarden op het voorplan te brengen.'*, aldus Daubi. (jd)

Scheepsdiesel Service

Alle dieselmotoren:

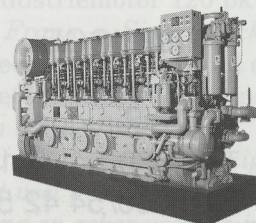
Leveren, plaatsen, revisie en herstelling
Leveren en plaatsen van keerkoppelingen,
waterpompen en compressoren e.a.
Opgieten van motoren met Chockfast
DROOGDOK
Schroeven en schroefassen
Las- en leidingwerk

Bureel - werkplaatsen:

Boomkorstraat 7/8 - 8380 Zeebrugge
Tel. 050/ 54 51 78 - Fax 050/ 55 03 67

24 u / 24 u. 0477 / 47 66 82

SDS n.v.

Z.98 aangevaren door Chinees dokschip

De Z98 werd aan bakboord aangelopen. De galg scheurde los en is intussen hersteld, de verschansing zwaar ingedeukt, de mast geraakt, de radarscanner afgerukt en de brug beschadigd. (foto gw)

De bemanning van de Zeebrugse Z.98 *Op Hoop van Zegen* is ondertussen al gekomen van de klap. Het boomkorvaartuig van Rederij Seabird (Urbain Wintein) kwam zaterdag 19 december voor de Engelse zuidkust, ter hoogte van Beachy Head (Brighton) zijdelings in aanvaring met een Chinees dokschip van 150 meter (10.000 bt) dat op weg was naar Vlissingen. De Z.98 hield heel wat schade over aan de aanvaring. Reder Wintein spreekt alvast van enkele miljoenen. Het onderzoek door de Britse autoriteiten krijgt wellicht een staartje voor de Belgische Onderzoeksraad.

De Z.98 was 's morgens uit Zeebrugge vertrokken en zette koers naar de westelijke visgronden. De aanvaring gebeurde bij valavond, omstreeks 16 u. 45, bij goede zichtbaarheid en rustig weer. De vissersboot werd aan bakboord aangevaren en liep daarbij schade op van galg tot

brug. De zijwering kreeg een zware dreun. De Z.98 bleef gespaard van schade onder de waterlijn en kon op eigen kracht naar de thuishaven terugkeren. Op het ogenblik van de aanvaring waren de meeste bemanningsleden aan het rusten. Het roer werd gehouden door de scheepsjongens, terwijl de reserveschipper in zijn kajuit achter de brug zat. Een onverantwoorde toestand die de schipper zwaar aangerekend wordt.

In overleg met de Zeevaartinspectie werden reeds voorlopige herstellingen uitgevoerd waardoor het schip na nieuwjaar terug kan vertrekken

De Z.98 *Op Hoop van Zegen* kwam in de vaart in '91. Midden '98 nam Urbain Wintein, ook eigenaar van de Z.121 *Deborah*, het schip over van reder Stanley Vantorre. (gw)

N.723 thuis in Harlingen

De N.723 *Pallierter* (bj. 1969, 300 pk) van Arnel Vanthuyne stond reeds in '95 te koop. Pas in juli werd het schip eigendom van de Nederlandse reder Hans Poelkamp uit het Friese Workum. Het vaartuig heeft wel enige verbouwingen ondergaan. De nieuwe eigenaar behoudt de naam en het nummer van het Belgische vaartuig, maar koos Harlingen (HA) als thuishaven. Arnel Vanthuyne is intussen reder geworden van de N.34 (ex-Z.34) *Northern-Sky*.

Z.48 Wodan vernieuwd

De Z.48 *Wodan* van de rederij Dolfijn uit Knokke-Heist heeft fors geïnvesteerd in vernieuwing van het grote boomkorvaartuig (bj. 1983, 1.200 pk). Het vaartuig kreeg een nieuwe zestrommellier, lieraandrijving, roerkoning, schroef, schroefas en straalbuis. Ook het visruim en de huidplaten rondom het visruim zijn vernieuwd. De werken werden uitgevoerd door de Nederlandse bedrijven Scheepswerf Reimerswaal en Bakker Sliedrecht.

Aktiviteitenkalender voor vissers

JANUARI

12 Adviesronde met de sector over het Gemeenschappelijke Visserijbeleid, tweede fase (Rijksstation voor Zeevisserij, Oostende)

16-31 'Zeevisserij van Kanaal tot Schelde', tentoonstelling in ambtsgebouw Dieleghem (tot 7 februari, zie ook elders in dit blad)

FEBRUARI

5 Visserijfilmavond in het Provinciaal Maritiem Instituut Oostende, Mercatorlaan (zie ook elders in dit blad)

13 9de 'Feest van het Noordzee-Aquarium Oostende' in de Kantien van de vismijn (20 u., meer info, elders in dit blad)

Scheepsherstelling
Afwerking nieuwbouw
Metaalkonstruktie
Draai-, frees- en schaaftwerk
Verhuur telescopische kranen

Verheye Joël

n.v.

Bureel - werkplaatsen:
Boomkorstraat 6/8 - 8380 Zeebrugge
Werfkaai 9-11 (vissershaven)
Tel. 050/ 54 45 41 - Fax 050/ 54 58 37
24 u / 24 u **GSM 0477-412093**

weekblad
TIJNINGEN
Oostendenaar
vraag ernaar
bij uw dagbladhandelaar

Compartimentering Oostendse vismijn sluitstuk van renovatie

DE KOMENDE TWEE jaar pompt Oostende nog eens circa 25 miljoen frank in de gerenoveerde vismijn. De opdeling in compartimenten (zie tekening op p. 28) wordt opgevoerd als fase 5, het (onvoorziene) sluitstuk van de renovatie. De stad Oostende betaalt ook mee in de uitbouw van het electro-nisch veilen.

Acht jaar geleden werd de modernisering van de in 1947 gebouwde vismijn van Oostende ingezet. In vier fasen zou het complex een facelift ondergaan. En het mocht wat kosten. Tweehonderd miljoen frank was de raming. Die raming zal intussen wel door de werkelijke cijfers overstroffen zijn.

De grote hal bleef in die planning echter een open landschap, tegen de wil van het Instituut voor Veterinaire Keuring (IVK) dat, in navolging van de Europese richtlijnen, een afsluiting van de vismijnwerkzaamheden voorstond. Uiteindelijk kreeg de 'open' Oostendse vismijn toch een Europese erkenning.

Twee fasen

Ter gelegenheid van de uitreiking van ereplaketten en kwaliteitswimpels in januari '98 pakte burgemeester Jean Vandecasteele met nieuwe plannen uit. Voor de verbouwing was reeds geld uitgetrokken op de begroting '98.

De Oostendse vismijn is nu gerenoveerd, maar de veilhal is duidelijk te groot voor het verwerken van de geslonken aanvoer. Bovendien is het, ondanks de aangebrachte isolatie, onmogelijk om de koudketen het jaar door te handhaven. Daarom zal de veilhal nu opgedeeld worden in een sorteersaal, stapelruimten en een afgescheiden wasplaats voor viskisten. Dat kost Oostende 16 tot 18 miljoen. De werken zijn gepland in twee fasen. De Oostende gemeenteraad keurde in maart de bestekken van de eerste fase van

de compartimentering goed. Het betrof de opdeling van de volledige verkoopshal in afzonderlijke ruimten voor het lossen, het sorteren en stapelen van vis (Fase 1, lot 1), alsook de koeling van de ruimten (fase 1, lot 2). Het eerste lot werd op 14 december toegewezen aan de NV Korabo uit Kortrijk voor een bedrag van 9.362.000 frank. Het college van burgemeester en schepenen heeft de toewijzing van het tweede lot (raming circa 7 miljoen frank) ingehouden.

Van een start van de werkzaamheden is nog niet direct sprake. Het hoofdbestuur van IVK heeft de plannen alvast goedgekeurd (3 december). De administratieve afhandeling van het dossier (subsidieaanvragen, goedkeuring provinciebestuur) kan nog wel enkele maanden in beslag nemen.

Havenkapitein-vismijndirecteur Patrick Vermandel heeft een goed oog in de verbouwing. *'Zoals de vismijn er nu staat is er een ernstig temperatuurbeheersingsprobleem in de zomer. De nieuwe indeling zal ons ook toelaten om de aanvoer, verkoop en afvoer van de vis ordentelijker te laten verlopen. De kopers zullen wel de tijd krijgen om de vis te beoordelen, maar de eigenlijke verkoop geschiedt in de nieuwe veilingzaal. Op de werkvloer zal alvast een pak minder volk rondlopen dan nu gebruikelijk is.'*

Doorstroming

Alle aanvoer komt bijeen in de sorteerruimte (voor een goed beeld van de nieuwe compartimenten verwijzen we naar de tekening op p. 28). De vis kan afkomstig zijn van vaartuigen en vracht-

wagens of opslag uit de frigo's. De sortering gebeurt bij een constante temperatuur van 12 graden. De sorteersbanden en -molens van Van Waes krijgen een vaste plaats. Na elektronische weging (netto-gewicht) en afrijzen verhuizen de kisten naar de zogenaamde *verkoopruimte* waar de kisten gestapeld worden bij een omgevingstemperatuur van 8 graden. De geveilde loten verhuizen vervolgens naar de gekoelde *distributieruimte* (8 graden) waar de koper over zijn goederen kan beschikken. Zolang de tweede fase niet gerealiseerd is fungeert *verkoopruimte B* (zie plan) als voorlopige distributieruimte. De afvoer van de viskisten gebeurt langs de middenste rijweg, hetzij naar de *pakhuizen* van de groothandelaars, hetzij naar de laadkaai aan de nieuwe *dockshelter*.

Mensen vreemd aan de vismijnactiviteiten zullen niet meer toegelaten zijn in de gekoelde ruimten. Eigenlijk is dat al lang de regel, maar in de praktijk werd daar nooit de hand aan gehouden. Maar er werd wel degelijk aan de bezoekers gedacht. Net als in Nieuwpoort, zijn er glaswanden voorzien om het vismijngebeuren te volgen.

Sprotkot

De automatisering van het veilsysteem staat los van het compartimenteringsdossier. De elektronische verkoop zal, zoals we vroeger reeds schreven, plaatsgrijpen in de vroegere Eurohal, welbekend als het Sprotkot. Voor de handelaars zijn 90 plaatsen voorzien. Oostende koos voor de apparatuur van de Firma Schelfhout Computer Systemen. Havenkapitein Vermandel bevestigde dat de veiling gelinkt wordt aan IJmuiden (NL), Plymouth (GB), Quimper (Fr) en... Nieuwpoort. Onderhandelingen met Boulogne en Vlissingen leverden (nog) niets op. In de uitbouw van het nieuwe veilsysteem zal de OVA vijftien miljoen investeren in de aankoop van computers, terminals en randapparatuur. De stad Oostende draagt vijf miljoen bij in de installatie van de software. (gw)

B.V.BA. SCHEEPSTIMMERWERF

LOWYCK & ZOON

VICTORIALAAN 30 OOSTENDE - TEL. (059) 32 08 21

HERSTELLINGEN - INRICHTINGEN

Wat met de haringhal?

Havenkapitein-vismijndirecteur *Patrick Vermandel* wil ook iets aanvangen met de Haringhal. Hij heeft bij het stadsbestuur een voorstel ingediend om een gedeelte van de ruimte in te richten als wasplaats voor vrachtwagens. Ook voor het probleem van de visafval ziet hij mogelijkheden in de vervallen constructie. Er is grote nood aan een gekoelde ruimte voor visafval. De handelaars zouden er met hun visresten terecht kunnen en ook de afgekeurde vis zou er kunnen opgeslagen worden in afwachting van de ophaling voor vismeelverwerking. Voor de tijdelijke opslag van droog afval en verpakkingen kijkt de vismijndirecteur uit naar een ruimte in blok C. Dat lijkt niet voor de hand te liggen omdat nagenoeg alle pakhuizen verhuurd zijn, ook de schijnbaar leegstaande ruimten.

Patrick Vermandel loopt nog met andere plannen in het hoofd. Ondermeer zou hij alle lijnvisserstvaartuigen een ligplaats willen geven aan de kaai naast de Haringhal. Nu liggen ze verspreid over verschillende dokken. (gw)

Bijna twintig jaar geleden gezonken O.82 Mariner wordt gelicht

In het kader van een opruimoperatie wil het Vlaamse ministerie van Infrastructuur zeven wrakken, die een hinder vormen voor de scheepvaart, laten opruimen. Het gaat om gezonken oorlogsbodems, vrachtschepen en het Oostendse vissersvaartuig O.82 Mariner.

De hekreiler O.82 Mariner zonk op 17 december 1979 bij zware storm nabij de Oost Dyck, de omgeving waar ook het drama met de N.52 Seahunter gebeurde. Het schip was op terugreis van de Liverpoolbaai. Op ongeveer 20 km voor de kust van Nieuwpoort kwam een zware vloedgolf over het vaartuig dat meteen zwaar slagzij maakte. De vijfkoppige bemanning kon nog net met het reddingsvlot ontkomen en zag het schip voor hun ogen zinken. De schipbreukelingen werden uiteindelijk opgepikt door een reddingshelicopter uit Koksijde. Het ging om schipper Ludo Flitser, stuurman Juan Perez-Dios, motorist Johnny Vansevanant en de matrozen Charles Westerlinck en Ricardo Carro-Muino (omgekomen met de Z.200 Tijn Uilenspiegel). Voor commandant-vlieger Frank Phlippo blijft de reddingsoperatie een van zijn beste herinneringen. *'Ondanks de zeer zware storm en windkracht 11 hebben we het reddingsvlot door een ongelooflijk toeval zeer snel gevonden. Maar gemakkelijk ging het niet. Het was de mooiste reddingsoperatie uit mijn loopbaan'*, verklaarde de piloot in een later interview. Het vaartuig, gebouwd in 1970 op de werf H. Deweert in Oostende voor de 'Pêcheries à Vapeur', was eigendom van de rederij PVBA Pintelon-Versluys. De andere wrakken zijn de Britse destroyer Wakeful (gezonken in 1940), het libertyschip Empire Blessing (gezonken in 1945), het Oost-Duitse vrachtschip Kap Arkona (gezonken in 1964), een cargoschip, vermoedelijk de Letse Sigurd Fallbaums, het door de Duitsers tot commandoschip omgebouwde vissersvaartuig Prangenhof en een niet geïdentificeerd wrak.

De start van de opruiming is voorzien voor begin dit jaar. De kosten zullen naar schatting 400 miljoen bedragen. (gw)

Op 27 november overleed In Oostende op 65-jarige leeftijd gewezen schipper en leraar aan het PMI Maurits Calcoen (° 6 november 1933). De afscheidsplechtigheid greep plaats op 3 december.

Wij vernamen het overlijden van Albert Legein, echtgenoot van Yvonne Zonnekein. Deze visser op rust werd geboren op 19.01.1919 en stierf in Oostende op 12.12.1998. Hij werd begraven in De Panne.

SCHEEPS- EN INDUSTRIELE
ELECTRICITEIT
installatie / herstelling / onderhoud
electrische- en elektronische
schakelborden
overhaal en herwikkelen van motoren

quintiens

n.v.

Electrical Intervention Team

Kielbankstraat 6, 8380 Zeebrugge 'DAY AND NIGHT SERVICE' — TEL. (050) 54 41 72

O.V.A.

CV Onderlinge Visafslag Oostende
Vismijn 71 — 8400 Oostende

Voor Uw visveiling...
te Oostende
Voor Uw koeltransporten...
naar Oostende
Voor Uw loonberekening en
sociale wetten
Voor Uw boekhouding op maat
Een coöperatieve aangepast aan
Uw noden

Voor een nog betere service, bel de rechtstreekse lijnen!

Centrale — Eliane
Tel 059 / 33.90.90 — Fax 059 / 32.04.46

Facturering

Steve

059 / 33.90.91.

Ziekte en arbeidsongevallen

Patrick

059 / 33.90.92

Afslag

Etienne

059 / 33.90.93

Koeltransporten

Johan

059 / 33.90.94.

Loonadministratie

Fabienne

059 / 33.90.92

Boekhouding

Karine

059 / 33.90.96

Directeur — Marc BRUYER

059 / 33.90.99 — Email: OVA@skynet.be

De coöperatieve van de reders, met meer dan 40 jaar ervaring!

Bodemprijzen voor iedereen

De Rederscentrale (RC) is in België de producentenorganisatie die van overheidswegen aangesteld werd om regelen op te treden in de vismijnen m.b.t. de zogenaamde ophoudprijzen. Dat zijn bedragen waaronder de aangeboden vis niet mag verkocht worden. Op het ogenblik dat er zich boven die ophoudprijzen geen kandidaat-kopers aanbieden, vangt de RC de betreffende partij vis op aan een minimumprijs. De reder die bij die producentenorganisatie aangesloten is, krijgt vervolgens voor zijn waar toch een bedrag uitgekeerd. Overheids subsidies maken dat mogelijk. Zodoende wordt belet dat de markt ineens stort door partijen vis die aan dumpingprijzen zouden verkocht worden.

Nadat evenwel een aantal reders van de Vlaamse Vissersbond uit de RC gezet werden, gold deze opvangregeling niet meer voor de door hen aangevoerde vis. Daar werd nu door een Koninklijk Besluit een einde aan gesteld. Voortaan zijn alle reders (ook de niet-aangesloten bij de RC) aan dezelfde opvangregeling onderworpen.

De Oostendse reder Rudy Barbaix heeft de Dienst voor de Zeevisserij ter zake om opheldering gevraagd. Hij wijst erop dat degenen die niet bij de Rederscentrale aangesloten zijn voortaan wel administratieve kosten zullen moeten betalen voor het behandelen van de opgevangen vis, maar dat ze daartegenover geen enkele vergoeding zullen krijgen. Hij vraagt

zich dan ook af of het betreffende KB niet discriminerend is.

Marie-Jeanne Beaus voorzitter van EAFPA

De onlangs opgerichte *European Association of Fishing Ports and Auctions (EAFPA)* wil het opnemen voor de belangen van de Europese visafslagen. De nieuwe vereniging staat onder voorzitterschap van *Marie-Jeanne Beaus*.

De EAFPA wil optreden als woordvoerder van de leden bij de Europese Commissie. De nieuwe organisatie telt reeds vertegenwoordigers uit zes van de vijftien Europese lidstaten (België, Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Nederland en Spanje). Het bestuur telt één lid per land. Voor België is dat mevrouw *Beaus* van de ZV, overigens de enige Belgische afslag die aangesloten is. Voor Nederland zijn alle veilingen, behalve Den Oever, toegetreden. Zij worden vertegenwoordigd door *Teun Visser*, directeur van de Urker visafslag.

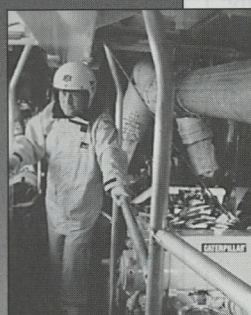
De EAFPA heeft zich al uitgesproken voor het behoud van het huidige veilsysteem, dat volgens de bestuursleden essentieel is voor de overleving van de Europese vissersvloot en de enige effectieve methode om de werkelijke dagwaarde van de vis te bepalen. De EAFPA stelt verder dat de voortschrijdende communicatiemiddelen met de mogelijkheid om de visafslagen te linken een betere benutting van de visbestanden mogelijk

maakt door het aanbod af te stemmen op de vraag. De EAFPA wil de Europese Commissie, die de structuur van de vissector continu onder de loep neemt, daar ook van overtuigen.

Visverwerkers vinden vismijnen overbodig

De Belgische visindustrie beschouwt het vismijnsysteem in ons land als achterhaald. Zij doet veel meer een beroep op vis uit Nederland, Noorwegen, Denemarken, Frankrijk en Spanje. Met het vliegtuig komen exotische soorten of specialiteiten uit IJsland, Madagascar, Florida, Rusland of Canada. Een en ander bleek uit een studiedag. *'Er is nauwelijks nog sprake van afwachten wat de markt biedt. Ingewikkelde productielijnen die tientallen miljoenen franken kosten, kunnen niet worden uitgebaat op basis van wat er toevallig wordt aangevoerd. Grootaanvoer via de Belgische vissershavens is onmogelijk omdat het gebruik van de vismijnen er verplicht is'*, stellen verantwoordelijken van de sector. *'Het verwerken van wijting, tong of pladijs uit de Belgische vismijnen is eerder incidenteel en vertegenwoordigt hoogstens vijf procent van onze activiteiten, luidt het bij bedrijven in Brugge die rechtstreeks hele scheepsladingen binnenkrijgen via IJmuiden en Den Helder. Voor industriële visverwerkers is de verplichting om de Vlaamse vismijnen te gebruiken een "anomalie" die kostenverhogend werkt'* zo noteerde

Cat® Scheepsmotoren gaan recht door zee.

TRECO
ENERGY SYSTEMS

Brusselsestweg 340 • 3090 Overijse
Tel (02) 689 24 66 • Fax (02) 686 03 00

de reporter van het dagblad *De Financieel-Economische Tijd* nog.

Sector tegen windmolenparken in zee

De Bijzondere raadgevende Commissie Visserij van de *Centrale Raad voor het Bedrijfsleven* zegde in een persmededeling verontrust te zijn over de 'vele plannen met betrekking tot het plaatsen van zendmasten, afvaleilanden of windmolenparken in de Noordzee.' De commissie 'kan niet aanvaarden dat de Noordzee dient voor alle installaties die aan land niet meer gewenst zijn. De Noordzee is geen afvalbak.'

De raad dringt er bij de overheid op aan dat voorafgaand aan dergelijke beslissingen onderzoek gedaan wordt naar de gevolgen op 'groei en voortplanting van de vis op de paaiplassen, op de vangstmogelijkheden en alle andere aspecten'.

Visafslag Urk zoekt partners

De geprivatiseerde NV Visafslag Urk zoekt partners in het buitenland. De grootste Nederlandse visveiling werkt al nauw samen met de visafslag van Harlingen. Ook de Nederlandse visveilingen mikken op schaalvergroting. De gezamenlijke omzet bedraagt circa 15 miljard frank, waarvan 4,6 miljard frank (250 miljoen gulden) gerealiseerd in Urk. Voor Urk is dat een verbetering van de recordomzet van 243 miljoen gulden in 1991. Van de elf afslagen zullen er volgens Urker directeur *Teun Visser* op termijn maar een vijftal overblijven. De verwerkte aanvoer in Urk is vorig jaar opgelopen tot 40.500 ton.

FAILLIET

✕ *Econord BVBA*, Derbystraat 375, 9051 St.-Denys-Westrem (Gent), groothandel in vis en visserijproducten, oprichting 01.06.95. Failliet verklaard op 26 november 1998.

✕ *Convenience Sea Food International*, Ierse Zeestraat, 8380 Zeebrugge, groothandel in vis en visproducten. Failliet verklaard op bekenenis op 17 december 1998.

Charles Devynck voorzitter Visventers

Tijdens de jaarlijkse algemene ledenbijeenkomst van het *Nationaal Verbond van Visventers* nam voorzitter *Louis Fryns* (67) afscheid van de leden. Hij wordt opgevolgd door *Charles Devynck*.

De Zeebrugse vishandelaar *Louis Fryns* stond veertig jaar in het vak en was dertien jaar voorzitter van het Verbond.

Seaborn neemt Christiaens

Seaborn, de holding van Antwerpse zakenman *Johan Vets*, palmde nu ook het noodlijdende Zeebrugse visbedrijf *Christiaens* in. Twee jaar geleden was de failliete onderneming overgenomen door de Nederlandse Visserijgroep Kennemer-

land waarin *Vets* een participatie bezat. Kennemerland maakte in september bekend dat het de verlieslatende bedrijfstak wilde sluiten. Bij *Christiaens* waren nog een vijftiental werknemers aan de slag. Seaborn verwierf eind vorig jaar reeds de Brugse Visrokerij *Alloo*. *Vets* trok ook *Freddy Pollet*, voormalig directeur bij de Zeebrugse Visveiling en bij *Holyman-Sally*, aan als gedelegeerd-bestuurder bij Seaborn. Per 1 september werd die samenwerking verbroken.

Seaborn nam onlangs ook nog een participatie in het kleine Normandische *Brin D'mer* uit Saint-Lò dat gebruiksklare gerechten, o.a. visburgers, produceert. De overname van *Christiaens* zal aangewend

worden om de productiecapaciteit van *Brin D'mer* uit te breiden. (gw)

Visserijruzie Spanje en Canada niet voor VN-Gerechtshof

Het Internationaal Gerechtshof van de Verenigde Naties in Den Haag zal zich niet buigen over het visserijconflict tussen Spanje en Canada. Het Hof heeft zich onbevoegd verklaard om de ruzie te behandelen.

Spanje diende in maart 1995 klacht tegen Canada omdat het in de internationale wateren van de Atlantische Oceaan een Spaanse treiler had opgebracht. Canada betwistte de bevoegdheid van het hof. Het land verwees naar zijn eigen wetgeving voor de bescherming van de visgronden. Het Hof hebben heeft Canada nu gelijk gegeven.

VAN VOORDEN-PROMAC

VAN VOORDEN GIETERIJ B.V.

Scheepsschroeven
HODI straalbuizen
Industrieel gietwerk
Machinefabriek

VAN VOORDEN REPARATIE B.V.

Schroefreparatie
Occasion schroeven
Zinkanoden
Slijtstoffen

PROMAC B.V.

Stuurmachines, Roeren
Verstelbare schroeven
Boegschroeven
Waterpompen
Scheepskranen

Koel-, vries- en scherfijsinstallaties
Waterbehandelingsinstallaties
Redding boten

**EEN VOORSPRONG IN
KWALITEIT EN TECHNIEK**

VAN VOORDEN-PROMAC

Telefoon 31-(0)418-571200

Fax 31-(0)418-515790

Vuurtoren uit oudheid wordt heropgericht

De vuurtoren van Alexandrië, een van de zeven wereldwonderen, wordt weer opgericht. Hij komt op dezelfde plek waar hij in de oudheid al stond. Het origineel dateert van het jaar 281 voor onze tijdrekening en stortte uiteindelijk in tijdens een aardbeving (1349).

De operatie zal 2,4 miljard frank kosten. De toren wordt 145 meter hoog en wordt opgetrokken in beton, belegd met glasplaten. Overdag weerspiegelen ze het zonlicht en 's nachts zenden ze lichtstralen uit die tot 60 kilometer verder zichtbaar zijn.

Uitsterven van diersoorten bedreigt ook de mens

Een vijfde van alle planten- en diersoorten zal de komende dertig jaar uitsterven. Dat heeft een team van 400 wetenschappers becijferd. Ze vinden dat erger dan het broeikas-effect, de milieuvervuiling of het gat in de ozonlaag.

Volgens een eminent aidsdeskundige zullen bijvoorbeeld uitermate bedreigende virussen van apen op mensen overgaan als bepaalde apensoorten uitsterven. Het is bekend dat veel wetenschappers denken dat ziekten als aids en ebola het rechtstreekse gevolg zijn van geknoei met het milieu en via de apen tot bij ons gekomen zijn.

We doen er bijgevolg goed aan om onder het vissen even stil te staan bij het feit dat een evenwichtige biodiversiteit (het behoud van zoveel mogelijk verschillende soorten) noodzakelijk is voor het voortbestaan van mens en planeet.

Oorstop is gat in de markt

De Nederlander John Boot heeft een merkwaardig middel tegen zeeziekte ontworpen dat in de helft van de gevallen helpt. Het produkt heet Timovon en bestaat uit een vleeskleurig polyethaan plugje dat je rolt tussen duim en wijsvinger en vervolgens in één oor steekt. Daar zet het uit en vult het buitenoor. De druk op het binnenoor neemt daardoor iets toe, waardoor het evenwichtsorgaan in het oor de ziekmakende bewegingen net iets anders dan normaal gaat interpreteren en de zeeziekte uitblijft.

Wie daar geen geld voor overheeft, kan het evengoed met een propje watten proberen: 't schijnt dat dit even efficiënt werkt. En ja, in één oor is voldoende.

Vang maar geen duikboot

Zuid-Koreaanse vissers hebben in het voorbije jaar (weer) een Noord-Koreaanse duikboot gevangen. In de twee vijandige buurlanden hielden veel mensen hun hart vast. Dit keer liep de vangst gelukkig niet uit de hand. Dat gebeurde wel in 1996 toen ook al een Noord-Koreaanse duikboot in Zuid-Koreaanse netten terecht kwam. Daarin zaten 25 militair-

ren. De Zuid-Koreaanse overheid bracht het land meteen in staat van alarm en zette een hele actie op die resulteerde in dertien dode duikboot-koreanen, vijf gesneuvelde Zuid-Koreaanse soldaten en drie burgerslachtoffers die aanzien werden als spionnen. Nog eens elf Noord-Koreanen uit de duikboot pleegden waarschijnlijk collectief zelfmoord, één bemanninglid overleefde toen het avontuur.

Bacteriën bewaken zee

Zoals bekend heeft de mens de eigenaardige gewoonte aangenomen om containers met kwalijk afval in diepe geulen van de oceaan te storten. Maar hoe kunnen we ooit te weten komen of die troep daar gaat lekken, met alle gevolgen van dien? Niemand kan daar eens gaan kijken, want het is daar onmogelijk diep. Binnen afzienbare tijd zal de natuur ons daar een handje bij toesteken. Onderzoekers hebben immers ontdekt dat sommige diepzeevissen lichtgevende bacteriën met zich meedragen. En wat merkwaardig is: wanneer die in gepoelwater terecht komen gaan die licht- en doven.

Er wordt nu gewerkt aan een systeem om op die containers een populatie van lichtgevende bacteriën te vestigen en die dan daar beneden vervolgens in leven te houden. Van zodra er onraad is, zullen camera's dat opmerken door het afnemen van de lichtsterkte.

Anglo Belgian Corporation

*wenst de visserij een voorspoedig
nieuw jaar toe*

Marine voortstuwingsmotoren
Wiedauwkaai 43, B-9000 Gent

Tel.: (09) 267 00 00 — E-mail: abc@club.innet.be — Fax: (09) 267 00 67

een hart van ***goud***

Q8 Oils

Kuwait Petroleum (Belgium) N.V., tel.: 02 - 511 38 87, fax: 02 - 512 80 05

De Slag der Sporen van Hormonen in het Vlees

Wat voorafging: We hebben het milieu rond het slachthuis leren kennen en enkele personages: schipper Robbe, de vleeskeurder Jaak, textielhandelaar De Coninck, Jan, Dolf, de zoon van Robbe... en het meisje dat drie hoog, boven café 't Slot van Wijndaele een kamer huurt.

DE SIRENE OVERTREFT ruimschoots het loeien van stervende dieren. De nacht wisselt ploeg met de morgen. In de omgeving van het slachthuis kijken mensen op hun uurwerk om het exact gelijk te zetten met de klok van de grootste werkgever uit de buurt. Zoals de kerk eertijds het ritme in de Vlaamse dorpen accentueerde, zo doet de sirene dat vandaag in de slachthuiswijk. Er zijn wel meer vergelijkingen te maken tussen de dorpse kerken van weleer en het moderne slachthuis in de havenstad. De boer die zijn prijsdier vandaag naar de slachtbank leidt, stelt een daad die van hem een god maakt die zijn eigen zoon offert voor het heil van de economie.

'Wat?' De directie wordt intussen op de hoogte gebracht van de aanwezigheid van een controleur in 't slachthuis. 'Wie?' Blijkt Dechatillon te zijn, de nieuwe inspecteur. 'Zo?!' Hoorn wordt neergelegd. Thuis in de directeurswoningen worden lelijke grimassen getrokken. Jaak Dechatillon, de controleur met de snor, de man van de Franse slag, heeft een bijzonder kwalijke reputatie. Geen voeling met de sector. Straks moeten ze nog maar eens bellen. Of hij daar nog altijd is. In afwachting maken de directeurs zich thuis verder klaar voor management en stress.

De mensenstroom die de poort passeerde, is opgehouden. De mannen van de nacht hebben het slachthuis verlaten.

Geen drie minuten later wordt er op haar deur geklopt. De jonge vrouw gaat op het bed zitten, zoals ze denkt dat ze er uitnodigend uitziet. Haar toch al te korte rok kruipt omhoog.

'Binnen.' Voor het eerst in haar jonge leven roept ze iemand binnen. Trilt haar stem? Twijfelt ze eerst nog even? Voelt ze schaamte? Ze denk van niet. En hij... degene die aanklopt... Hoe oud is hij? Zo vlug die trap op, drie hoog. Als eerste. Hij moet wel jong zijn om zo vlug na het einde van de nacht als eerste bij haar te komen. Tegelijk moet hij ook ervaren zijn, want alleen ervaren mannen lopen zo snel naar hoeren. Een slachter is het natuurlijk, haar eerste. Riekt nog naar het rund dat enige minuten geleden door een zwartwerker afgevoerd werd. Het vlees siddert. Willekeurige slachter, een van de vijfennegentig. Hij heeft vanaf het plein d'r levende reclame gezien. En een slachter twijfelt niet, mag beroepshalve al niet twijfelen. Gaat op de dingen af. Geen schaamte, geen twijfel... Niet bij hem!

Zij beseft dat ze goed moet zijn. Mondreklame. Neuken. Ze tilt haar rokje op en toont zich aan de eerste klant uit haar carrière. Terwijl de jonge man zijn gang gaat — het glijmiddel doet zijn werk naar behoren — denkt ze aan de fantasieën die ze pleegt te hebben. In haar verbeelding worden de kleren

V

van haar lijf gerukt, een neukpartij die geen verkrachting is, maar wel gevaarlijk.

Verscheurde kleren en een onbekende man die hard te keer gaat. En aan wie ze alles geeft wat ze in zich heeft. Geheime fantasieën van een jong meisje terwijl ze masturbeert. Zij is het weekdier in die dromerijen, hij is hard. Zij weent, hij roept. Zij is vloeistof, hij is vaste materie. De man uit haar verbeelding is taai zoals de werkelijkheid, stevig om je aan vast te klampen. Zij daarentegen is vocht, een beek van tranen en van vocht tussen haar benen.

De werkelijkheid blijkt — wonderlijk is dat — anders te zijn. In de kamer worden zaken afgehandeld die door háár geleid worden. Het bed lijkt wel een kraam waar de dorpse koper zijn behoeften komt bevredigen en met zwier door de wereldwijze marktkramer bedrogen wordt. Een transactie is het. Zakelijk. Correct. Proper. (De woordenschat van een winkelier die erbij wint zonder dat de klant daar aanstoet aan neemt.) Neuken is een banaal en bijzonder kort nummer, dat zij hard speelt. Het is de jonge man die zacht blijkt te zijn als een spons die uitgekneet moet worden. Banaal is het allemaal, zo stelt ze verwonderd vast, zo banaal dat ze er spontaan een meerwaarde aan wil geven. Ze voelt zich zo sterk dat ze zich de luxe permiteert hem de indruk te geven dat hij de meester is. Waardoor ze nog steviger is haar schoenen komt te staan. Ze is nu geen meisje meer, maar een vrouw die onwrikbaar op haar doel afstevent. De man is het daarentegen die slap en week is en straks in vloeistof uit zal barsten. Ze zegt hem dat dat hij de eerste is en dat ze hem nooit vergeten zal. (Dat moet het doen.) Hoopt dat hij klaarkomt en later terugkomt — klantenbinding — en zweert stilletjes bij zichzelf dat ze vanaf nu éerst het geld zal vragen. En voor ze tot twintig geteld heeft is hij klaargekomen. Zoals alleen slachters dat kunnen, zo gaat het door haar hoofd. De man siddert, zoals het vlees van vers gedode dieren. Zo snel als hij bij haar gekomen is, zo snel komt hij ook klaar. Zo snel gaat hij ook weg; beschaamd, zoals jonge mannen dat zijn nadat ze hun lusten bevredigd hebben.

Onder de datum 13.02 schrijft ze haar eerste bedrag op. Ze wast zich in het bidet en zegt daarbij: 'De lucht was met zulk zuiver blauw gekleurd dat het oog haar diepte niet kon meten. De zon klom glansrijk op de kim en de verliefde tortelduif dronk een laatste dauwdruppel van een groen boomblad.'

Ze heeft niet helemaal gelogen tegen de slachter; ze is daarjuist wel degelijk door hem ontmaagd geworden. Buiten op het balkon gaat de jonge vrouw weer in de wind staan. (Zeep en een washandje moet ze de volgende keer meebrengen.) Ze is ontmaagd, heeft droom van werkelijkheid leren onderscheiden,

zo denkt ze toch. De fantasieën die ze als meisje koesterde over woeste mannen die haar de kleren van het lijf rukten blijken inderdaad maar fantasieën te zijn. Vrijen is een beroep. En daar past een professioneel gedrag bij. Ze is blij dat ze niet klaargekomen is, dat ze het initiatief geen enkel moment uit handen heeft moeten geven. Ook is het niet waar, zo heeft ze geconstateerd, dat ontmaagd worden met bloedverlies gepaard gaat. Het is niets... ontmaagd worden is zaken doen. Had ze waarschijnlijk ook iets meer mogen vragen. De cafégeluiden dringen tot in de stilte van haar kamer door, (ze moet ook zorgen dat ze een aantal handdoeken meebrengt) het gebral van mannen als veraf geflaf van honden en als briesen van paarden. Haar eerste klant komt beneden door de zijdeur het café weer binnen. Jonge vlezige man met glanzende ogen. De zijdeur leidt naar de W.C.'s ('cour'). Maar hij, hij komt van boven. Niemand kijkt op, maar allen hebben ze het gezien, en allen weten instinctmatig dat hij bij het meisje geweest is.

Zij heeft vandaag haar eigen plaats in de Slachthuisstraat veroverd. Ze is een deel van de zwarte economie geworden die het leven in de wijk beheerst. De jonge vrouw is op de dertiende februari door haar daad een man onder de mannen geworden. Euforie is het wat ze hier en nu beleeft. Dat die evenwel van korte duur zal zijn, dat weet ze nu nog niet. Maar duurt hij ooit lang, de tijd dat vrouwen blij zijn omdat ze hun jonge-meisjesdromen achter zich gelaten hebben? Ze duurt kort, de blijheid die ze uitstralen omdat ze die dromen inwisselen voor de vrijheid van het volle leven van volwassen vrouwen. Dat die vrijheid een illusie is, dat weet de jonge vrouw niet, nòg niet, maar het leven zal het haar gauw genoeg leren. Op het balcon declameert ze woorden die meegenomen worden tot ver over zee: *Maar de valbrug hing nog in de hoogte en de voorbijgaande landlieden mochten alleen maar raden wat er gaande was.*